

ПРАВИЛЬНИК

Уладу
Пластунів Новаків
і
Пластунок Новачок

Видання Головної Пластової Булави

© Conference of Ukrainian Plast Organizations – Executive Council – НРВ

2010

ЗМІСТ

ВСТУП	7
I. ОСНОВНІ СТВЕРДЖЕННЯ	8
А. Мета Пласту	8
Б. Визначення Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН)	8
В. Мета Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН)	8
Г. Новацька Обіцянка	8
Ґ. Новацький Закон	8
Д. Новацький привіт “Готуйсь!”	9
Е. Пластовий гімн	9
Є. Пісня новаків і новачок	10
Ж. Новацька рання молитва	10
З. Новацька вечірня молитва	10
II. ПРОГРАМА	11
Мета програми УПН	11
Основні частини програми УПН	11
Форми і методи праці	11
A. НОВАЦЬКІ ПРОБИ	12
A.1 Визначення проби	12
A.2 Розподіл програми новацьких проб	12
A.3 Новацькі ступені	12
A.3.1 Визначення	12
A.3.2 Новак прихильник/Новачка прихильниця	12
A.3.3 Пластун/Пластунка орля	12
A.3.4 Пластун/Пластунка сильне орля	12
A.3.5 Пластун/Пластунка красне орля	13
A.3.6 Пластун/Пластунка обережне орля	13
A.3.7 Пластун/Пластунка бистре орля	13
A.3.8 Відзнаки новацьких ступенів	13
A.4 Програма новацьких проб	14
Б. НОВАЦЬКІ ВМІЛОСТІ	19
Б.1 Визначення вмілості	19
Б.2 Розподіл програми вмілостей	19
Б.3 Відзнака новацької вмілості	19
Б.4 Програма новацьких вмілостей	19
В. НОВАЦЬКІ ІСТОРИЧНІ ІГРОВІ КОМПЛЕКСИ	20
В.1 Визначення	20
В.2 Розподіл історичних ігрових комплексів	20
В.3 Відзнаки історичних ігрових комплексів	21

III. СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ В УПН	22
A. ЧЛЕНСТВО	22
A.1 Критерії членства	22
A.2 Процес прийняття до УПН	23
Церемоніял складення Заяви вступу	24
A.3 Новацька відзнака приналежності до Пласту (орлятко)	24
A.4 Припинення членства в УПН	25
Б. НОВАЦЬКІ ЧАСТИНИ	25
Б.1 Визначення	25
Б.2 Рій	25
Б.2.1 Визначення	25
Б.2.2 Мішаний рій	25
Б.2.3 Назва і символ роя	25
Б.2.4 Відзнака приналежності до роя	25
Б.2.5 Ройове знамено	26
Б.2.6 Ройовий тотем	26
Б.2.7 Процес заснування роя (там, де існує гніздо)	26
Б.2.8 Припинення діяльності роя	26
Б.3 Виховний провід роя	26
Б.3.1 Впорядник/Впорядниця роя (Виховник роя)	27
Б.3.2 Призначення впорядника/впорядниці до роя	27
Б.3.3 Обов'язки впорядника/впорядниці роя (братчика, сестрички)	28
Б.3.4 Опікун роя	29
Б.3.5 Книговедення роя	29
Б.4 Самостійний рій	29
Б.4.1 Визначення	29
Б.4.2 Мішаний самостійний рій	29
Б.4.3 Назва і символ самостійного роя	30
Б.4.4 Відзнаки приналежності до самостійного роя	30
Б.4.5 Знамено самостійного роя	30
Б.4.6 Тотем самостійного роя	30
Б.4.7 Процес заснування самостійного роя (в пластовій групі, де нема гнізда УПН)	30
Б.4.8 Процес заснування самостійного роя (в місцевості, де нема пластової організації)	31
Б.4.9 Припинення діяльності самостійного роя	31
Б.5 Виховний провід самостійного роя	31
Б.5.1 Впорядник/Впорядниця самостійного роя (Виховник самостійного роя)	31
Б.5.2 Призначення впорядника/впорядниці до самостійного роя	31
Б.5.3 Обов'язки впорядника/впорядниці самостійного роя (братчика, сестрички)	32
Б.5.4 Опікун самостійного роя	32
Б.5.5 Книговедення самостійного роя	32

Б.6 Гніздо	32
Б.6.1 Визначення	32
Б.6.2 Мішане гніздо	32
Б.6.3 Назва і порядкове число гнізда	32
Б.6.4 Відзнака приналежності до гнізда	32
Б.6.5 Гніздове знамено	33
Б.6.6 Гніздовий тотем	33
Б.6.7 Процес заснування гнізда (в пластовій станиці чи в пластовій групі)	33
Б.6.8 Процес заснування гнізда (де нема пластової організації)	34
Б.6.9 Припинення діяльності гнізда	34
Б.7 Виховний провід гнізда	34
Б.7.1 Гніздовий/Гніздова	34
Б.7.2 Призначення гніздового/гніздової	34
Б.7.3 Обов'язки гніздового/гніздової	35
Б.7.4 Опікун гнізда	36
Б.7.5 Книговедення	37
В. ПРОВІДНИКИ УПН У ПЛАСТОВИХ З'ЄДНАННЯХ	37
В.1 Кошові (референти) УПН по станицях	37
В.2 Крайовий провід УПН	37
В.2.1 Крайовий комендант (референт) УПН	37
В.2.2 Обов'язки крайового коменданта (референта) УПН	38
В.2.3 Члени (діловоди) і співробітники крайового проводу УПН	39
В.3 Головний провід УПН	39
В.3.1 Головний булавний/Головна булавна УПН	39
В.3.2 Обов'язки головного булавного/головної булавної УПН	39
В.3.3 Члени (діловоди) і співробітники головного булавного/головної булавної УПН	39
ІV. ПОХВАЛИ І ВІДЗНАЧЕННЯ	40
А. Похвала впорядника/впорядниці	40
Б. Похвала гніздового/гніздової	40
В. Відзначення крайового коменданта (референта) УПН	40
Г. Бронзовий Хрест за геройський чин	41
V. ТАБІР УПН	42
А. Вступ	42
Б. Визначення	42
В. Вимога участі в таборах УПН	42
Г. Відзнака табору УПН	42
Ґ. Програма табору УПН	42

VI. ЦЕРЕМОНІЯЛИ	43
А. Вступ	43
Б. Переведення церемоніалів в УПН	43
В. Підготовка новаків/новачок до церемоніялу	43
Г. Церемоніял складення Заяви вступу	44
Г.1 Коли переводити церемоніял складення Заяви вступу	44
Г.2 Що треба мати до цього церемоніялу	44
Г.3 Опис церемоніялу	44
Г. Церемоніял складення Новацької Обіцянки та іменування пластуна/пластунки орляти	45
Г.1 Коли переводити церемоніял складення Новацької Обіцянки та іменування пластуна/пластунки орляти	45
Г.2 Що треба мати до цього церемоніялу	45
Г.3 Опис церемоніялу	46
Д. Церемоніял іменування пластуна/пластунки сильного орляти	47
Д.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки сильного орляти	47
Д.2 Що треба мати до цього церемоніялу	47
Д.3 Опис церемоніялу	47
Е. Церемоніял іменування пластуна/пластунки красного орляти	48
Е.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки красного орляти	48
Е.2 Що треба мати до цього церемоніялу	49
Е.3 Опис церемоніялу	49
Є. Церемоніял іменування пластуна/пластунки обережного орляти	50
Є.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки обережного орляти	50
Є.2 Що треба мати до цього церемоніялу	50
Є.3 Опис церемоніялу	50
Ж. Церемоніял іменування пластуна/пластунки бистрого орляти	51
Ж.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки бистрого орляти	51
Ж.2 Що треба мати до цього церемоніялу	52
Ж.3 Опис церемоніялу	52
З. Церемоніял признання новацької вмілости	53
3.1 Коли переводити цей церемоніял	53
3.2 Що треба мати до цього церемоніялу	53
3.3 Опис церемоніялу	53

И. Церемоніял признання історичного ігрового комплексу	54
И.1 Коли переводити цей церемоніял	54
И.2 Що треба мати до цього церемоніялу	54
И.3 Опис церемоніялу	54
І. Звільнення з УПН	55
І.1 Коли переводити цей церемоніял	55
І. 2 Що треба мати до цього церемоніялу	55
І.3 Опис церемоніялу	55
VII. ДОДАТКИ до Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунук Новачок	57
1. ОДНОСТРІЙ І ВІДЗНАКИ: Додаток ч. 1	1-1
А. Вступ	1-1
Б. Однострій пластуна новака	1-1
В. Однострій пластунки новачки	1-2
Г. Відзнаки в УПН	1-4
2. ТАБІР УПН: Додаток ч. 2	2-1
А. Організатори (спонсори) табору УПН	2-1
Б. Виховний провід табору УПН	2-2
Б.1 Комендант табору УПН	2-3
Б.2 Призначення коменданта табору УПН	2-3
Б.3 Обов'язки коменданта табору УПН	2-3
Б.4 Бунчужний/Бунчужна	2-6
Б.5 Призначення бунчужного/бунчужної	2-6
Б.6 Обов'язки бунчужного/бунчужної	2-6
Б.7 Писар	2-8
Б.8 Призначення писаря	2-8
Б.9 Обов'язки писаря	2-8
Б.10 Гніздовий/Гніздова на таборі	2-9
Б.11 Впорядник/Впорядниця роя на таборі	2-9
Б.12 Призначення впорядника/впорядниці до роя на таборі	2-9
Б.13 Обов'язки впорядника/впорядниці (братчика/сестрички) на таборі	2-9
В. Відзнаки кількості відбутих в УПН таборів	2-11
3. ЗРАЗКИ ПОСВІДОК: Додаток ч. 3	3-1
Посвідка прийняття до УПН	3-1
Посвідка здобуття ступеня пластуна/пластунки орляти	3-2
Посвідка здобуття ступеня пластуна/пластунки сильного орляти	3-3
Посвідка здобуття ступеня пластуна/пластунки красного орляти	3-4
Посвідка здобуття ступеня пластуна/пластунки обережного орляти	3-5
Посвідка здобуття ступеня пластуна/пластунки бистрого орляти	3-6
Посвідка здобуття новацької вмілости	3-7
Посвідка здобуття новацької вмілости (на таборі)	3-8
Посвідка здобуття історичного ігрового комплексу	3-9
Посвідка відбуття табору	3-10

ВСТУП

Правильник Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок це регулюючий документ, який визначає і пояснює на яких основах і як діє Улад Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН). У ньому є правила та інформації про:

- основні ствердження Пласту й Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН),
- новацьку програму, тобто діяльність пластунів новаків і пластунок новачок,
- новацький табір,
- організаційний порядок Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН), та
- церемоніяли.

Правильник Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок зобов'язує однаково і новаків, і новачок.

У цьому правильнику всюди, де пише "Крайова Пластова Старшина", в Україні слід читати "Крайова Пластова Рада".

I. ОСНОВНІ СТВЕРДЖЕННЯ

A. Мета Пласту

Метою Пласту є всебічне патріотичне самовиховування української молоді. Щоб досягнути цю мету, Пласт сприяє фізичному, умовому й духовому розвитку молоді та розвиває в неї якості і прикмети доброго громадянина шляхом формування характеру в душі ідейних основ Пласту і з поміччю самовиховної методи.

(Статут Конференції Українських Пластових Організацій, Стаття II, Мета Пласту, його ідейні основи та самовиховна метода, ознаки єдності, члени Пласту, § 1.)

Б. Визначення Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН)

Улад Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН) – це перша виховна спільнота Українського Пласту, тобто спільнота дітей віком 6 до 11.

В. Мета Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок

Мета Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН) є плекати характер згідно з метою та ідейними основами Українського Пласту, щоби він міг/вона могла полюбити Бога й Україну, пізнати себе і своє довкілля.

Г. Новацька Обіцянка

Обіцяю:

- любити Бога й Україну,
- помагати іншим,
- придержуватись Новацького Закону.

Новак/Новачка складає Новацьку Обіцянку після завершення “Програми першої проби” і в той час одержує новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятко), відзнаку ступеня і посвідку здобуття новацького ступеня.

Г. Новацький Закон

1. Новак любить Бога й Україну.	1. Новачка любить Бога й Україну.
2. Новак слухається батьків і виховників.	2. Новачка слухається батьків і виховників.
3. Новак робить добрі вчинки.	3. Новачка робить добрі вчинки.
4. Новак додержується правил у грі.	4. Новачка додержується правил у грі.
5. Новак старається бути щораз
ліпшим.	5. Новачка старається бути щораз
ліпшою.

Д. Новацький привіт “Готуйсь!”

Новаки й новачки вітають себе та інших пластунів і пластунок, подаючи собі ліву руку, новацьким привітом “Готуйсь!” на знак пластової дружби й пошани один до одного. Вітаючись, новаки/новачки нагадують собі, що готуються до повновартісного життя на користь своєї держави, а отже, стати добрими громадянами, готовими виконати свій обов’язок перед Богом, державою та іншими. При цьому, новаки/новачки в одностроях підносять зігнуту в лікті праву руку на рівні плеча так, що середній та вказівний пальці нагадують літеру “V”, а решта пальців складені в долоні. Випрямлені пальці символізують любов до Бога й України.

Е. Пластовий гімн

Пластовий гімн – це урочиста пісня всіх пластунів і пластунок.

Цвіт України і краса,
Скобів орлиний ми рід.
Любимо сонце, рух, життя,
Любимо волю і світ.

Пласт наша гордість і мрія,
Любій Отчизні наш труд,
Буйний в нім порив, надія,
В Пласті росте новий люд.

Браття, пора нам стати в ряд,
Стяг пластовий підійняти,
Славу Україні придбать.

Сонце по небі колує,
Знають і хмари свій шлях,
Вітер невпинно мандрує
По України полях.

Ми ж сонця ясного діти,
Вольного вітру брати,
Мали б в безділлі змарніти,
Цілі життя не знайти?

Браття, пора нам стати в ряд,
Стяг пластовий підійняти,
Славу Україні придбать.

(Джерело: *Статут Конференції Українських Пластових Організацій*, Стаття II, § 6, в.)

Є. Пісня новаків і новачок

Ми діти українські,
Ми юні, мов квітки,
Маленькі жовтодзюби,
Пластові новаци.

Як виростем великі,
Хоробрі вояки,
Відстоїм Україну
Від вражої руки.

Ми любим рідні хати,
Широкий степ і гай,
Від Сяну до Кубані
Лежить наш рідний край.

Як виростем великі,
Хоробрі вояки,
Відстоїм Україну
Від вражої руки.

(Слова Яр Славутича, музика Я. Барнича. Джерело: “Пісня жовтодзюбів,”
Новацький співаник. Нью-Йорк: КУПО/ГПБ – Бібліотека В.О.Р. ч. 15, 1967, ст. 17.)

Ж. Новацька рання молитва

Сині дзвіночки молитву дзвонять,
Зложім в молитві щиро долоні.
Ніч проминула і сонце світить,
Вислухай, Мати, що просять діти.

Нехай цей вітер, що в хмарі лине,
Принесе запах квіток Вкраїни,
Нехай ця днина додасть нам сили,
Щоб ми Вкраїну завжди любили.

(Джерело: *Новацький співаник*. Нью-Йорк: КУПО/ГПБ – Бібліотека В.О.Р. ч. 15,
1967, ст. 17.)

З. Новацька вечірня молитва

Боже, що дав нам цю днину
Сонця і праці, і гри,
В тиху вечірню годину
Нашу молитву прийми.

Мрії, що в серці зродились,
Силу, що в грудях росте,
Боже, хай ангел окрилить,
В ясных нам снах збереже.

(Джерело: *Новацький співаник*. Нью-Йорк: КУПО/ГПБ – Бібліотека В.О.Р. ч. 15, 1967, ст. 17.)

II. ПРОГРАМА

Мета програми УПН

Програма Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН) – це плян діяльності пластунів новаків і пластунок новачок, який допомагає їм плекати характер згідно з метою Пласту, щоб новак міг/новачка могла:

1. пізнати й полюбити Бога,
2. пізнати й полюбити Україну,
3. пізнати себе, та
4. пізнати й полюбити своє довкілля.

Тому програма УПН наголошує зайняття, які позитивно впливають на новака/новачку, щоб він міг/вона могла:

1. виявляти любов до Бога та сприймати Його любов у своєму щоденному житті,
2. розвивати духовні й моральні якості свого характеру,
3. допомагати іншим і шанувати їх,
4. розвивати й плекати почуття приналежності до українського народу,
5. розвивати в себе почуття власної гідності,
6. старатися бути щораз ліпшим і робити все якнайкраще по своїй силі,
7. плекати своє здоров'я,
8. вчитися робити рішення,
9. плекати зарадність і усамостійнюватися,
10. бути творчим і прагнути завжди досягати успіху,
11. розвивати почуття довір'я, справедливості та чесної гри,
12. співпрацювати в малій групі та вчитися і пробувати бути провідником,
13. бути добрим громадянином своєї держави,
14. шанувати людей у своєму довкіллі й мати з ними добрі взаємини,
15. вивчати світ природи і свою роллю в ньому.

Основні складові частини програми УПН

Програма Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН) складається з трьох складових частин:

1. Новацькі проби,
2. Новацькі вмілості,
3. Історичні ігрові комплекси.

Форми і методи праці

Основними формами занять з новаками/новачками в переведенні програми проб, вмілостей та історичних ігрових комплексів є сходина, прогулянка, вогник, змаг, збірка гнізда, табір, а також інші заняття відповідні до віку новаків/новачок.

Основною методою виховання в УПН є гра.

А. НОВАЦЬКІ ПРОБИ

А.1 Визначення проби

Новацька проба – це система занять і переживань, яка розвиває і збагачує знання, вміння і навички новака/новачки та розвиває їх характер згідно з метою програми Уладу Пластунів Новаків і Пластунк Новачок (УПН). Новацька проба – це один рік новакування згідно з приписаною програмою.

А.2 Розподіл новацьких проб у програмі УПН

Новацька проба є основою новацької програми. В УПН існує п'ять проб. Після завершення кожної проби, новак/новачка одержує відповідний пластовий ступінь, відзнаку й посвідку здобуття новацького ступеня. Після завершення першої проби, новак/новачка складає Новацьку Обіцянку й одержує новацький ступінь пластуна/пластунки орляти, відзнаку ступеня, новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятко), й посвідку здобуття новацького ступеня.

А.3 Новацькі ступені

А.3.1 Визначення

Новацький ступінь відображує яку пробу завершив новак/завершила новачка. В УПН є 6 (шість) ступенів:

1. новак прихильник/новачка прихильниця,
2. пластун/пластунка орля,
3. пластун/пластунка сильне орля,
4. пластун/пластунка красне орля,
5. пластун/пластунка обережне орля,
6. пластун/пластунка бистре орля.

А.3.2 Новак прихильник/Новачка прихильниця

Кандидат (хлопець або дівчина) по завершенні програми “До Заяви вступу” складає заяву вступу і стає новакком прихильником/новачкою прихильницею. Після складення заяви вступу, він/вона одержує новацьку хустку, відзнаку прихильника й посвідку прийняття до УПН.

А.3.3 Пластун/Пластунка орля

Новака/Новачку іменують пластуном/пластункою орлям після завершення програми першої проби. Новак/Новачка тоді складає Новацьку Обіцянку, одержує новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятко), відзнаку пластуна/пластунки орляти та посвідку здобуття новацького ступеня пластуна/пластунки орляти.

А.3.4 Пластун/Пластунка сильне орля

Новака/Новачку іменують пластуном/пластункою сильним орлям після завершення програми другої проби. Новак/Новачка тоді одержує відзнаку пластуна/пластунки сильного орляти та посвідку здобуття новацького ступеня пластуна/пластунки сильного орляти.

А.3.5 Пластун/Пластунка красне орля

Новака/Новачку іменують пластуном/пластункою красним орлям після завершення програми третьої проби. Новак/Новачка тоді одержує відзнаку пластуна/пластунки красного орляти та посвідку здобуття новацького ступеня пластуна/пластунки красного орляти.

А.3.6 Пластун/Пластунка обережне орля

Новака/Новачку іменують пластуном/пластункою обережним орлям після завершення програми четвертої проби. Новак/Новачка тоді одержує відзнаку пластуна/пластунки обережного орляти та посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки обережного орляти.

А.3.7 Пластун/Пластунка бистре орля

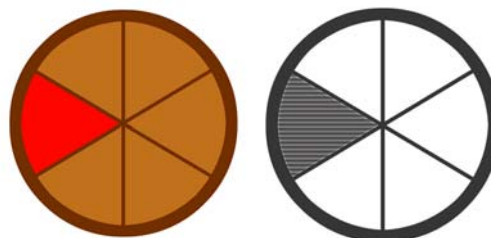
Новака/Новачку іменують пластуном/пластункою бистрим орлям після завершення програми п'ятої проби. Новак/Новачка тоді одержує відзнаку пластуна/пластунки бистрого орляти та посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки бистрого орляти.

А.3.8 Відзнаки новацьких ступенів

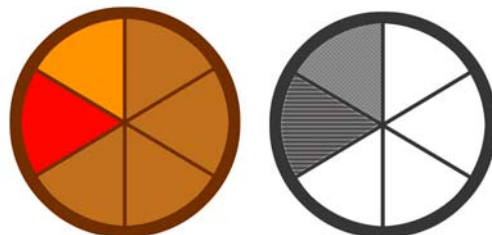
Відзнака новацького ступеня є зовнішнім вираженням того, скільки проб складено новаком/новачкою.

Основою відзнаки новацького ступеня – круглий щитик брунатного кольору розміром 5 см. Щитик поділений на 6 рівномірних трикутників, які заповнюються іншою барвою веселки, лишаючи брунатне обрамування щитика 3 мм. в ширині.

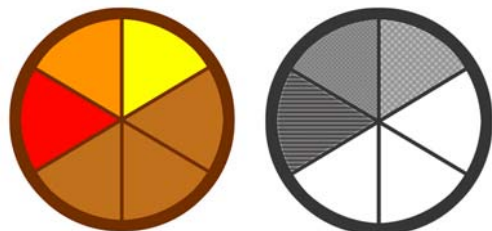
Відзнака новака прихильника/новачки прихильниці складається з основи на якій трикутник заповнений червоною барвою (ч. 666).

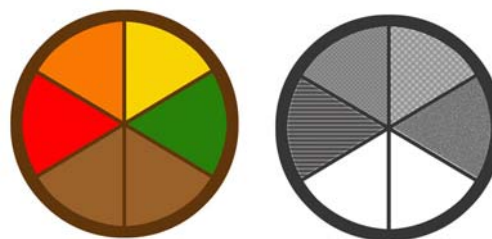
Відзнака пластуна/пластунки орляти складається з відзнаки новака прихильника/новачки прихильниці з додатковим трикутником заповненим помаранчевою барвою (ч. 741).

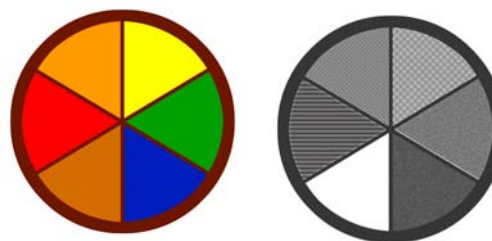
Відзнака пластуна/пластунки сильного орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки орляти з додатковим трикутником заповненим жовтою барвою (ч. 444).

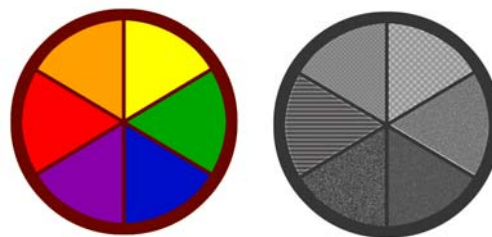
Відзнака пластуна/пластунки красного орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки сильного орляти з додатковим трикутником заповненим зеленою барвою (ч. 910).

Відзнака пластуна/пластунки обережного орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки красного орляти з додатковим трикутником заповненим синьою барвою (ч.797).

Відзнака пластуна/пластунки бистрого орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки обережного орляти з додатковим трикутником заповненим фіолетною барвою (ч.227).

Увага: У випадку, коли новак/новачка вписується до Пласту пізніше, як у віці 6 років, він/вона переходить ту програму новацької проби, що рій до якого він призначений/вона призначена. Після складення заяви вступу він/вона одержує новацьку хустку, відзнаку прихильника/ прихильниці й посвідку прийняття до УПН. Після завершення проби зі своїм роєм, він/вона складає Новацьку Обіцянку та одержує новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятко), відзнаку й посвідку здобуття відповідного новацького ступеня.

А.4 Програма новацьких проб

Програма новацьких проб, подана в цьому *Правильнику Уладу Пластунів Новаків і Пластунів Новачок (УПН)*, передбачає мінімальні обов'язуючі стандарти для всіх новаків і новачок. У рамках визначеної мети програми УПН, крайові пластові організації можуть цю програму поширити чи доповнити відповідно до потреб свого краю. Така поширена програма мусить бути схвалена Крайовою Пластовою Старшиною і зголошена до головного булавного/головної булавної УПН. Крайова Пластова Старшина виготує видання такої доповненої чи поширеної програми під заголовком *Програма новацьких проб для назва країни*, а на титульній сторінці буде поміщене ствердження "Схвалено Крайовою Пластовою Старшиною назва країни і дата".

		ПЕРША ПРОБА	ДРУГА ПРОБА	ТРЕТЯ ПРОБА	ЧЕТВЕРТА ПРОБА	П'ЯТА ПРОБА	
А. ПІЗНАЙ І ПОЛЮБИ БОГА	любов до Бога	1. Знайди серед природи дарунків від Бога для тебе. Подякуй Богові за нього. Намалюй це або напиши.	1. Намалюй малюнок, який зображує Тебе і Бога. 2. Заспівай з роєм новацьку ранішню й вечірню молитви.	1. Напиши молитву до Бога. В ній, подякуй за Його любов і за все, що від Бога маєш. Напиши молитву до Бога. Вислови любов до Бога. Прикраси молитву і принеси на свято, яке святкуєш разом з роєм.	1. Разом з роєм чи в гурті знайди й випиши з молитовника чи святої книжки 5 назв/слів, які прославляють Бога.	1. Вичисли 5 діл, які виявляють любов до ближнього і 3 діла, які виявляють любов до Бога. опиши випадок зі свого життя, коли ти відчув на собі Божу любов.	
	знання про віру	2. Послухай оповідання про святого Миколая.	3. Дізнайся назву своєї церкви, храму, дому молитви, спільноти тощо.	2. Намалюй покровителя своєї церкви чи храму, АБО Намалюй свою церкву, храм чи дім молитви.	2. Послухай, прочитай або перекажи оповідання про святого Юрія чи про іншу релігійну постать.	2. Відвідай з роєм або гуртом: українську церкву, храм, дім молитви тощо, та попроси душпастиря розказати щось цікаве про церкву, храм, дім молитви, життя громади. АБО Візьми участь у якомусь особливому святкуванні чи події у своїй церкві, храмі, домі молитви тощо.	
	любов до ближнього	3. Послухай, прочитай або перекажи казку або розповідь про добро і зло АБО про когось, що творить (чинить) добро.	4. Приготуй денник, діяграму або календар індивідуальних добрих діл, що ти зробив/зробила протягом трьох тижнів.	3. Виконай з роєм добре діло для свого чи іншого гнізда, для юнацького гуртка чи куреня або для станиці.	3. Виконай з роєм або гуртом добре діло для хворих, бідних чи знедолених.	3. Поясни, як шанувати гідність людей різних релігійних вірувань.	
Б ПІЗНАЙ І ПОЛЮБИ УКРАЇНУ	український нарід	1. Послухай розповідь або казку, або подивися фільм, телепрограму чи п'єсу про минуле України.	1. Намалюй або змайструй герб України і герб або державний символ країни твого поселення.	1. Послухай історичну розповідь або подивися фільм, телепрограму чи п'єсу про подію з української історії. Виконай одне заняття, пов'язане з розповіддю, фільмом, тощо	1. Послухай історичну розповідь або подивися фільм, телепрограму чи п'єсу про славного українця/українку. Виконай одне заняття, пов'язане з розповіддю, фільмом тощо.	1. Виконай один з наступних проєктів про українців у світі. Склади збірку: прапорів, поштових марок або грошей держав, де живуть українці АБО Позначи на карті світу, де живуть українці.	
		2. Намалюй або змайструй український прапор і прапор країни свого поселення та вивіси/постав їх у своїй хаті. Поясни, як шанувати прапор.	2. Дізнайся, як називається президент України і голова держави країни твого поселення.	2. Знайди на карті або глобусі Україну і її столицю а також країну свого поселення і її столицю.	2. Заспівай з роєм або в гурті державний гімн України й покажи як поводитися, коли співають або грають державні гімни.	2. Заспівай з роєм або в гурті державний гімн України й покажи як поводитися, коли співають або грають державні гімни.	2. Змайструй з роєм звізду й піди з нею колядувати. АБО Візьми участь у вертепі й піди колядувати.
		3. Під час великоднього сезону: <ul style="list-style-type: none"> • виготуй крашанку або крапанку, АБО • виведи гагілку, АБО • заграй великодню гру, АБО • допоможи приготувати великодній кошик. 	3. Виконай одне з наступних або подібних зайнять пов'язаних з українськими народними звичаями: поможи приготувати одну із святвечірніх страв, поможи накрити святвечірній стіл, поможи прикрасити ялинку.	3. Піди з роєм або в гурті колядувати, щедрувати або засівати АБО Виконай з роєм, у гурті чи самостійно, одне різдвяне, або новорічне віншування	3. Виконай одне з наступних або подібних занять, пов'язаних з українськими народними звичаями: <ul style="list-style-type: none"> • напиши писанку, • зроби дідух на Свят Вечір, • приготуй кошик на Спаса, • спечи бабку або паску, • зроби кутю. 		

		ПЕРША ПРОБА	ДРУГА ПРОБА	ТРЕТЯ ПРОБА	ЧЕТВЕРТА ПРОБА	П'ЯТА ПРОБА
Б ПІЗНАЙ І ПОЛЮБИ УКРАЇНУ	український нарід	4. Заспівай з роєм або в гурті одну коляду. 5. Заспівай з роєм або в гурті одну народну пісню.	4. Заспівай з роєм або в гурті нову колядку. 5. Заспівай з роєм або в гурті нову народну пісню.	4. Заспівай з роєм або в гурті нову колядку. 5. Заспівай з роєм або в гурті нову народну пісню.	4. Заспівай з роєм або в гурті нову колядку. 5. Заспівай з роєм або в гурті нову народну пісню.	3. Заспівай з роєм або в гурті нову колядку. 4. Заспівай з роєм або в гурті нову народну пісню.
	плекання мови	6. Старайтеся говорити по - українському, особливо під час пластових зайнять.	6. Старайтеся говорити по - українському, особливо під час пластових зайнять.	6. Старайтеся говорити по – українському, особливо під час пластових зайнять.	6. Старайтеся говорити по - українському, особливо під час пластових зайнять.	5. Старайтеся говорити по - українському, особливо під час пластових зайнять.
В. ПІЗНАЙ СЕБЕ	хто я?	1. Виготуй посвідку, в якій буде твоя фотографія, ім'я і прізвище, адреса й телефон, дата й місце народження. 2. Здобудь одну будь-яку вмілість.	1. Дізнайся, на коли припадають твої іменини.	1. Виконай одне з наступних занять пов'язане з твоїм іменем: ▪ Виготуй календар іменин своїх друзів у рою або членів своєї родини. АБО ▪ Принеси на сходини якийсь предмет, що тобі допоможе розказати про твоє ім'я. АБО ▪ Розкажи своїм друзям щось про славу людину, яка має те саме ім'я, що й ти. 2. Здобудь одну будь-яку вмілість.	1. Розкажи або напиши якесь цікаве оповідання/переживання про свою родину. АБО Розкажи про одну із традицій своєї родини.	1. Розкажи родинну історію або оповідання звідки походять твої предки. АБО Упорядкуй альбом родинних світлин. АБО Виготуй і покажи родинне дерево твоєї родини. 2. Здобудь одну будь-яку вмілість.
	Чесність у грі	3. Справедливо вибери провідника гри за допомогою лічки.	2. Разом з роєм напиши правила поведінки новака/новачки у грах. 3. Дізнайся, для чого потрібні правила, і чому потрібно їх дотримуватися.	3. Заграй три кооперативні гри.	2. Виконай роль судді в грі або спортивному змаганні. АБО Опиши, що стається, коли порушуються правила гри у спорті.	3. Знайди або придумай і переведи нову гру з правилами.
	відповідальність і повновартість	4. Виконай одну з наступних функцій в рою: ройовий/ройова, заступник ройового/ройової, опікун тотема, опікун ройового знамена або чергового/чергової, що відповідає за будь-яку іншу працю в рою.	4. Виконай одну з наступних функцій в рою: ройовий/ройова, заступник ройового/ройової, опікун тотема, опікун ройового знамена або чергового/чергової, що відповідає за будь-яку іншу працю в рою.	4. Виконай одну з наступних функцій в рою: ройовий/ройова, заступник ройового/ройової, опікун тотема, опікун ройового знамена або чергового/чергової, що відповідає за будь-яку іншу працю в рою.	3. Виконай одну з наступних функцій в рою: ройовий/ройова, заступник ройового/ройової, опікун тотема, опікун ройового знамена або чергового/чергової, що відповідає за будь-яку іншу працю в рою.	4. Виконай одну з наступних функцій в рою: ройовий/ройова, заступник ройового/ройової, опікун тотема, опікун ройового знамена або чергового/чергової, що відповідає за будь-яку іншу працю в рою.
	Життєва зарадність	5. Запам'ятай телефон мами, тата, баби, діда або опікуна, на випадок потреби. 6. Запам'ятай ім'я і прізвище твого братчика/твоеї сестрички. 7. Запам'ятай час і місце новацьких сходин. 8. Запам'ятай, коли і як викликати поліцію і пожежників.	5. Випровадь свій рій швидко і безпечно з пластової домівки так, як у випадку пожежі.	5. Здобудь одну вмілість із життєвої зарадности.	4. Поговори з батьками про те як зробити хату безпечною для малої дитини або для цілої родини. Перевір з ними стан безпеки твоєї хати й розкажи про це своєму роєві.	5. Здобудь одну вмілість із життєвої зарадности.

		ПЕРША ПРОБА	ДРУГА ПРОБА	ТРЕТЯ ПРОБА	ЧЕТВЕРТА ПРОБА	П'ЯТА ПРОБА
В. ПІЗНАЙ	тіло- виховання і спорт	9. Піди на прогулянку і заграй на ній рухливі/спортивні гри.	6. Здобудь одну вмлість із тіловиховання і спорту.	6. Піди на прогулянку і заграй на ній рухливі/спортові гри.	5. Здобудь одну вмлість із тіловиховання і спорту.	6. Піди на прогулянку пішки або поїдь на прогулянку ровером. АБО Заплянуй і переведи малу олімпіяду. АБО Заплянуй і переведи біг з перешкодами.
	добре громадянство	1. Відвідай одне з наступних: ферму, пекарню, молочарню, харчову крамницю. 2. Поясни правила доброї поведінки щодо друзів у рою.	1. Відвідай: установу, що постачає міські послуги громадянам, наприклад, поліцію, пожежну, водопровідну чи очищувальну станцію, міський смітник, центр рециркулювання тощо. Разом з роєм виготуй проект з цих відвідин, наприклад, репортаж, альбом, модель тощо. 2. Поясни і покажи правила доброї поведінки при столі.	1. Відвідай: комунікаційний центр, телефонну станцію, друкарню, телестанцію, радіостанцію, пошту тощо. Разом з роєм виготуй проект з цих відвідин, наприклад, репортаж, альбом, модель тощо. 2. Поясни правила доброї поведінки щодо старших.	1. Відвідай: транспортний центр пристань, летовище, залізничу чи автобусну станцію, трамвайне депо, тролейбусний парк АБО фінансову установу, наприклад, банк, кредитову спілку, біржу тощо. Разом з роєм виготуй проект з цих відвідин, наприклад, репортаж, альбом, модель тощо. 2. Поясни правила доброї поведінки в родині.	1. Відвідай: будинок національного, обласного (стейтового/провінційного) або міського урядів. Разом з роєм виготуй проект з цих відвідин, репортаж, альбом, модель тощо. 2. Поясни, як шанувати своє і чуже майно. 3. Разом з роєм візьми участь у добродійній акції на користь свого міста, села чи держави.
Г. ПІЗНАЙ І ПОЛЮБИ СВОЄ ДОВКІЛЛЯ	пластове знання і вміння	3. Скажи з роєм Новацький Закон. 4. Скажи напам'ять Новацьку Обіцянку. 5. Заспівай з роєм Пісню Новаків і Новачок. 6. Знай і правильно вживай Новацький привіт "Готуйсь!". 7. Дізнайся і поясни, що таке рій, братчик, сестричка, назва твого роя, відзнака роя, ройове знамено, ройовий тотем. 8. Назви частини однострою. 9. Знай чому й коли новак/новачка вдягає однострій.	3. Скажи напам'ять Новацький Закон і Новацьку Обіцянку. 4. Дізнайся і поясни, що таке гніздо, гніздовий/гніздова, назва твого гнізда, гніздове знамено, тотем, відзнака гнізда, ім'я і прізвище гніздового/гніздової. 5. Дізнайся назви роїв у твоєму гнізді. 6. Покажи в грі де мають бути відзнаки на однострою новака/новачки.	3. Поясни Новацький Закон і Новацьку Обіцянку своїми словами. 4. Правильно вживай і поясни новацький привіт "Готуйсь!". 5. Дізнайся і поясни, що таке станиця, станичний/станична, новацтво, юнацтво, старше пластунство і сеніорат. 6. Поясни відзнаки на новацькому однострою.	3. Поясни Новацький Закон і Новацьку Обіцянку прикладами зі свого життя. 4. Знай хто, коли, і де заснував Скавтінг і Пласт.	4. Візьми участь у ройовій акції, яка переводить у життя одну точку Новацького Закону і Новацьку Обіцянку. 5. Познайомся з гуртком юнаків/юначок. 6. Покажи, де існують пластові організації у світі.
		10. Заспівай з роєм або в гурті одну новацьку пісню.	7. Заспівай з роєм чи в гурті нову новацьку пісню.	7. Заспівай з роєм чи в гурті нову новацьку пісню.	5. Заспівай з роєм чи в гурті нову новацьку пісню.	7. Заспівай з роєм чи в гурті нову новацьку пісню.

		ПЕРША ПРОБА	ДРУГА ПРОБА	ТРЕТЯ ПРОБА	ЧЕТВЕРТА ПРОБА	П'ЯТА ПРОБА
Г. ПІЗНАЙ І ПОЛЮБИ СВОЄ ДОВКІЛЛЯ	пластове знання і вміння	11. Грай гру Кіма і запам'ятай в ній 5 із 8 предметів.	8. Грай гру Кіма і запам'ятай в ній 6 із 9 предметів.	8. Грай гру Кіма і запам'ятай в ній 8 із 11 предметів.	6. Грай гру Кіма і запам'ятай в ній 10 із 13 предметів.	8. Грай гру Кіма і запам'ятай в ній 12 із 15 предметів.
		12. Доведи, що знаєш і розумієш знаки руками: Увага!, Збірка в крузі! 13. Доведи, що знаєш і розумієш впоряд: Струнко!, Спочинь!, Збірка в крузі!, Розхід!, На привіт "Готуйсь!", "Слава!".	9. Доведи, що знаєш і розумієш знаки руками: Збірка в лаві!, Збірка в дволаві!, Збірка в ряді!, Збірка в дворяді!. 10. Доведи, що знаєш і розумієш впоряд: Ліворуч!, Праворуч!, До молитви!, По молитві!, На прапор/прапори глянь!, Ходом руш!. 11. Докажи, що знаєш і розумієш знаки свистком: Увага!, Збірка!, Небезпека!. 12. Зав'яжи пластований вузол і поясни коли його вживати.	9. Використай наступні знаки мандрівника в тереновій грі, в іншій грі або на прогулянці: Не йди сюди!, Сюди дорога!, Лист до тебе у віддалі _____ кроків у напрямі стрілки!, Вертайся!, Небезпека!. 10. Зав'яжи ще один новий вузол і поясни коли його треба вживати.	7. Навчися про сторони світу та знайди їх за допомогою компаса. 8. Зав'яжи ще один новий вузол і поясни коли його треба вживати.	9. Безпечно збудуй, запали, і загаси вогник. 10. Зав'яжи рятувничу петлю і поясни коли її треба вживати.
		14. Принеси новацький журнал "Готуйсь", "Пташеня" на сходини й використай з нього матеріал.	13. Принеси новацький журнал "Готуйсь", "Пташеня" на сходини і використай з нього матеріал.	11. Принеси новацький журнал "Готуйсь", "Пташеня" на сходини і використай з нього матеріал.	9. Принеси новацький журнал "Готуйсь", "Пташеня" на сходини і використай з нього матеріал. 10. Виготуй якийсь матеріал до ройової чи гніздової хроніки, або на стінну газетку.	11. Принеси новацький журнал "Готуйсь", "Пташеня" на сходини і використай з нього матеріал. 12. Напиши або виготуй щось цікаве про новацьке життя до новацької преси, до ройової чи гніздової хроніки тощо.
	довкілля		14. Здобудь одну вмільсть з природознавства. 15. Виконай плян пластової домівки або свого помешкання. 16. Змайструй предмет з раніше вживаного матеріалу та знайди йому застосування.	12. На карті міста знайди пластову домівку або місце сходин і нарисуй маршрут від хати до домівки.	11. Здобудь одну вмільсть з природознавства. 12. На карті свого міста познач українські церкви, підприємства, музеї, пам'ятники, громадські дома, кредитові спілки, крамниці тощо. 13. Протягом двох тижнів просліди скільки твоя родина створює сміття, а скільки рециклює.	13. Здобудь одну вмільсть з природознавства. 14. Визнач маршрут прогулянки поза містом на дорожній карті околиці.
В "гурті" означає – з деякими членами роя, з іншими новаками/новачками, з друзями, з родиною тощо.						

Б. НОВАЦЬКІ ВМІЛОСТІ

Б.1 Визначення вмілости

Новацька вмілість – це частина новацької програми в формі серії коротких занять, які розвивають знання і вміння з одної ділянки зацікавлення.

Б.2 Розподіл програми вмілостей

Новацькі вмілості можна поділити на 7 (сім) основних тематичних категорій:

1. гоббі, естетичне виховання,
2. добре громадянство,
3. життєва зарядність,
4. наука й технологія,
5. природознавство,
6. тіловиховання і спорт, та
7. українська спадщина.

Після завершення програми вмілости, новак/новачка одержує відповідну приписану відзнаку вмілости й посвідку складення новацької вмілости.

Б.3 Відзнака новацької вмілости

За осягнення вмілости новак/новачка одержує відзнаку в формі рівнораменного трикутника 5 см. в ширині та 38 мм. у височині на якому зображений символ вмілости. Тло трикутника зелене (ч. 910), символ і обведення жовті (ч. 444). Рисунок відзнаки кожної вмілости знаходиться біля програми тієї ж вмілости.

Б.4 Програма новацьких вмілостей

Програма новацьких вмілостей передбачає мінімальні обов'язуючі стандарти для всіх новаків і новачок. У рамках визначеної мети програми УПН, крайові пластові проводи можуть цю програму поширити чи доповнити відповідно до потреб свого краю. Така поширена програма мусить бути схвалена Крайовою Пластовою Старшиною і зголошена до головного булавного/головної булавної УПН. Крайова Пластова Старшина виготує видання такої доповненої чи поширеної програми під заголовком *Програма новацьких вмілостей для (назва країни)*, а на титульній сторінці буде поміщено ствердження “Схвалено Крайовою Пластовою Старшиною (назва країни) і (дата)”, а також “Видано згідно з обов'язуючими приписами *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок*”.

Програма новацьких вмілостей знаходиться в окремому виданні *Програма новацьких вмілостей*, видана згідно з обов'язуючими приписами *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок*.

В. НОВАЦЬКІ ІСТОРИЧНІ ІГРОВІ КОМПЛЕКСИ

В.1 Визначення

Новацькі історичні ігрові комплекси – це ряд запланованих занять з новаками/новачками, які відбуваються в таборовому оточенні, пов'язані тематично за історичним змістом в одну цілість і які відтворюють історичне минуле України.

В.2 Розподіл історичних ігор

В Уладі Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН) є чотири серії історичних ігрових комплексів.

1. “Захисник рідного вогнища”
2. “Отрок”,
3. “Джура”,
4. “Звідун”

“Захисник рідного вогнища” – це загальний ввід в історію України.

“Отрок” відтворює історичне минуле княжої доби.

“Джура” відтворює історичне минуле козацько-гетьманської доби.

“Звідун” відтворює історичне минуле новітньої доби двадцятого століття.

Після завершення програми історичного ігрового комплексу, новак/новачка одержує відповідну приписану відзнаку історичного ігрового комплексу й посвідку завершення історичного ігрового комплексу.

В.3 Відзнаки історичних ігрових комплексів

Після завершення програми історичного ігрового комплексу, новак/новачка одержує відповідну відзнаку історичного ігрового комплексу в формі щитика 30 мм. в ширині та 50 мм. в довжині.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Захисник рідного вогнища”: тло щитика зелене (ч. 910), символ жовтий (ч. 444) у формі спіралі часу. Обведення щитика жовте (ч. 444) шириною 3 мм.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Отрок”: тло щитика зелене (ч. 910), символ жовтий (ч. 444) у формі лука з напнятою стрілою, обведення щитика жовте (ч. 444) на 3 мм. широке.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Джура”: тло щитика малинове (ч. 816), символ жовтий (ч. 444) у формі козацької шаблі, обведення щитика жовте (ч. 444) на 3 мм. широке.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Звідун”: тло щитика блакитне (ч. 996), символ жовтий (ч. 444) у формі стрілецької рушниці, обведення щитика жовте (ч. 444) на 3 мм. широке.

III. СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ В УПН

А. ЧЛЕНСТВО

А.1 Критерії членства

Новаком/Новачкою може бути кожний хлопець чи дівчина:

1. громадянин або житель України, або українського походження, який живе поза межами України,
2. ходить до української школи або бере участь в іншій українській навчальній програмі,
3. віком 6 до 11 років, і
4. плекає українську мову.

Кожний новак/Кожна новачка мусить належати до новацького роя, якщо такий існує в його/її місцевості.

Новаком самітником/Новачкою самітницею може бути хлопець або дівчина, що:

1. відповідає вищеподаним критеріям членства в УПН і
2. живе в місцевості, де нема пластової частини, як наприклад, самостійного роя.

Кожна Крайова Пластова Старшина (КПС), відповідно до потреб і спроможности крайової пластової організації, вирішує процес прийняття новака самітника/новачки самітниці до Пласту, спосіб переведення з ним чи з нею програми УПН, та адміністративні справи пов'язані з таким членством.

А.2 Процес прийняття до УПН

Щоби прийняти новака/новачку до УПН треба:

1. дістати письмову згоду батька чи опікуна дитини такого змісту або змісту узгодженого Крайовою Пластовою Старшиною (КПС):

Заява батьків або опікунів з приводу впису дитини до Пласту

Знаю загально ідейні основи та виховні цілі Українського Пласту
й даю свою згоду на вступлення мого сина/моєї дочки _____
ім'я і прізвище
народженого/народженої _____ до Українського Пласту
день, місяць, рік
у _____
місцевість.

Знаю, що умовою приналежності до Пласту є знання української мови. Заявляю, що доложу всіх зусиль, щоб моя дитина плекала українську мову.

Знаю, що умовою приналежності до Пласту є навчання в Українській школі або в іншій українській навчальній програмі.

Знаю, що регулярна участь у приписаних заняттях і таборах є основним виховним засобом і доложу всіх зусиль, щоб моя дитина була присутня на всіх заняттях.

Знаю, що Пласт діє на добровільних засадах і доложу зусиль, щоб підтримувати Пласт морально й матеріально в міру моїх спроможностей та буду готовий/готова помагати в пластовій праці.

Місцевість, дата

Підпис батька або опікуна

2. приділити кандидата до новацького роя. Гніздовий/Гніздова або впорядник/впорядниця самостійного роя приділює кандидата до відповідного новацького роя.
3. прийняти Заяву вступу новака/новачки. Перших 6 до 9 тижнів кандидат підготовляється до складення Заяви вступу. Церемоніял складення Заяви вступу переводить гніздовий/гніздова або впорядник/впорядниця самостійного роя під час збірки чи іншого заняття гнізда або самостійного роя. На це заняття кандидат приходить уперше в однострою. Дата заяви вступу вважається датою прийняття до УПН.

А.3 Церемоніял складення Заяви вступу (Див. також Зразки Посвідок: Додаток ч. 3, ст. 3-1.)

Гніздовий/Гніздова викликає кандидата або кандидатів. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою.

Гніздовий/Гніздова виголошує відповідний вступ. Наприклад:

Ти довідався/довідалася децю про життя пластунів і пластунок і виявив/виявила бажання стати пластуном новачком/пластункою новачкою. Ми хотіли б прийняти Тебе до нашого гурту.

Гніздовий тоді каже:

*Скажи (або повтори)
Заяву вступу.*

Гніздова тоді каже:

*Скажи (або повтори)
Заяву вступу.*

[Новак/Новачка може сказати Заяву вступу з пам'яті або повторити її за гніздовим/ за гніздовою.]

Кандидат (або кандидати) складає таку Заяву вступу:

*Хочу бути добрим
пластуном новачком.
Прошу прийняти мене
до Пласту.*

*Хочу бути доброю
пластункою новачкою.
Прошу прийняти мене
до Пласту.*

Гніздовий/Гніздова відбирає Заяву вступу, приймає кандидата до Пласту – до УПН, іменує його новачком прихильником/її новачкою прихильницею такими або подібними словами:

*Приймаю тебе до Пласту –
до Уладу Пластунів Новаків
і Пластунок Новачок
та іменую тебе новачком
прихильником.*

*Приймаю тебе до Пласту –
до Уладу Пластунів Новаків
і Пластунок Новачок
та іменую тебе новачкою
прихильницею.*

та прикріплює йому/їй відзнаку новачка прихильника/новачки прихильниці, відзнаку приналежності до роя, відзнаку приналежності до гнізда, посвідку прийняття до Пласту та надіває йому/їй новацьку хустку.

А.4 Новацька відзнака приналежності до Пласту (орлятко)

В УПН відзнакою приналежності є орлятко. Цю відзнаку мають право носити новачки й новачки, які склали Новацьку Обіцянку. Носять на накритті голови й на грудях.

Промір відзнаки: 3 см. Тло – зелене (ч. 910), орлятко – жовте (ч. 444), скеля – сіра (ч. 415). Спосіб виконання – емаль на металі. Носити над серединою чола і 25 мм. над серединою лівої грудної кишені сорочки або безрукавника.

А.5 Припинення членства в УПН

Припинити членство новака/новачки в УПН можна:

- на бажання новака/новачки,
- на бажання батьків чи опікуна,
- з приводу переходу до Уладу Пластунів Юнаків і Уладу Пластунук Юначок (УПЮ), або
- на рекомендацію гніздового/гніздової і за схваленням Станичної Старшини або проводу місцевої пластової групи та в порозумінні і з повідомленням батьків чи опікунів у випадку, коли новак/новачка своєю поведінкою загрожує безпеку інших новаків/новачок, або з інших надзвичайних причин.

Б. НОВАЦЬКІ ЧАСТИНИ

Б.1 Визначення

Новацька частина – це виховна та організаційна одиниця в УПН. В УПН такими частинами є:

- рій,
- гніздо, і
- самостійний рій.

Б.2 Рій

Б.2.1 Визначення

Новацький рій – це основна частина в УПН, яка складається з 6 до 10 хлопців або дівчат приблизно однакового віку.

Б.2.2 Мішаний рій

Мішаний рій – це згуртування приблизно 6 до 10 хлопців і дівчат там, де нема відповідної кількості самих хлопців або самих дівчат.

Б.2.3 Назва і символ роя

Кожний рій вибирає собі назву-символ. Це може бути назва рослини або тварини, або назва взята з уявного світу, або зі світу української історії і є пов'язана з назвою гнізда. Вона повинна бути відповідною до новацького віку. Назву схвалює гніздовий/гніздова в порозумінні з впорядником/з впорядницею роя. З уваги на назви новацьких ступенів, новацькі рої **не вживають** таких назв, як “Орли”, “Орлята” і т. п.

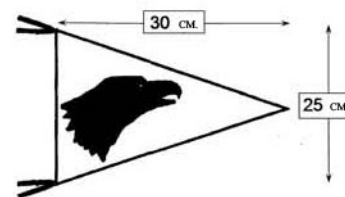
Б.2.4 Відзнака приналежності до роя

Відзнака приналежності до роя складається з круглого щитика розміром 5 см., на якому зображена силуетка символу роя. Тло щитика жовте (ч. 444), символ зелений (ч. 910). Обведення щитика зелене (ч. 910) 3 мм. ширини.

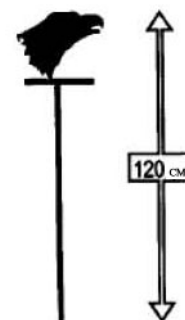
Б.2.5 Ройове знамено

Ройове знамено (прапорець) – жовтий прапорець із зеленою силуеткою символу роя у формі рівнобедреного трикутника з підставою 25 см. і висотою 30 см. Висота силуетки – 12.5 см. Знамено роя прив'язуємо до палиці висоти 120 см. жовтими мотузками або стяжечками пришитими до коротшого боку знамена. Ройовим знаменом опікується ройовий.

Б.2.6 Ройовий тотем

Ройовий тотем – зображення символу роя, прикріплене до палиці, у верхній її частині (Див. Сірій Орел Денис, *Майстрування*, Бібліотека Журналу “Вогонь Орлиної Ради”, ч. 6. Нью Йорк: В.О.Р., 1961.). Довжина палиці така, що висота цілого тотему є 120 см. Ройовим тотемом опікується член роя, гідний такого обов'язку.

Б.2.7 Процес заснування роя (там, де існує гніздо)

1. Підшукати відповідного виховника, що заявить свою готовість вести новацьку виховну працю.
2. Зорганізувати кількість дітей, відповідну для заснування роя.
3. Приділити рій до відповідного гнізда в станиці.
4. Зареєструвати новаків/новачок в рою і зголосити нових членів гніздовому/гніздовій і Станичній Старшині згідно з практикою узгідненою Станичною Старшиною та повідомити крайового коменданта (референта) УПН згідно з практикою узгідненою Крайовою Пластовою Старшиною.
5. В порозумінні впорядника/впорядниці з гніздовим/гніздовою, вибрати назву-символ роя пов'язану з назвою гнізда, відповідну до новацького віку.

Б.2.8 Припинення діяльності роя

Діяльність роя припиняється коли:

- нема відповідного виховника,
- нема відповідної кількості членів, або
- рій перейшов до Уладу Пластунів Юнаків і Пластунок Юначок (УПЮ).

Майно роя [наприклад, знамено, тотем, книги, каса тощо], якого діяльність припинено, переходить на власність гнізда.

Б.3 Виховний провід роя

Кожний новацький рій має свого впорядника/впорядницю, який/яка веде виховну працю в рою. В міру потреби, впорядник/впорядниця можуть мати помічників і співробітників, які допомагають у виховній праці роя.

Б.3.1 Впорядник/Впорядниця роя (Виховник роя)

Впорядник роя – це виховник, якого називають *братчиком*; впорядниця роя – це виховниця, яку називають *сестричкою*. Він/Вона веде виховну працю роя, відповідає гніздовому/гніздовій або, коли нема гніздового/гніздової, особі відповідальній за виховну працю УПН у станиці чи пластовій групі та співпрацює і радиться з ним/з нею.

Б.3.2 Призначення впорядника/впорядниці до роя

Впорядником/впорядницею може бути пластун/пластунка, що відповідає таким вимогам:

1. закінчив/закінчила 16 років життя і має принаймні ступінь розвідувача/розвідувачки,
2. закінчив/закінчила успішно вишкіл впорядника УПН згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою і здобув/здобула ступінь впорядника/впорядниці в Кадрі Виховників,
3. розуміє і живе за пластовим законом та згідно з Трьома Головними Обов'язками Пластуна/Пластунки,
4. якщо це член УПЮ, представив/представила рекомендацію від зв'язкового/зв'язкової,
5. якщо це старший пластун або пластун сеніор, представив рекомендацію довіреної особи,
6. підлягає іншим вимогам, схваленим Крайовою Пластовою Старшиною даного краю.

У виняткових випадках, впорядником/впорядницею роя може бути пластун/пластунка або інша особа (вище 16 років) назначена гніздовим/гніздовою або відповідним пластовим виховним проводом.

Б.3.3 Обов'язки впорядника/впорядниці роя (братчика, сестрички)

Впорядник/впорядниця роя веде виховну працю роя, відповідає гніздовому або особі відповідальній за виховну працю УПН у станиці чи пластовій групі та співпрацює і радиться з ним/з нею. Його/її обов'язки такі:

Плекання пластових вартостей:

1. Творить обставини й атмосферу, в якій через новацьку програму й особистий приклад прищеплює новакам вартості (цінності) Новацького Закону.
2. Дбає і впливає на те, щоб члени роя придержувалися Новацького Закону.
3. Дбає і впливає на те, щоб члени роя плекали співжиття між собою і в відношенні до інших осіб.
4. Співпрацює з іншими впорядниками, як член доброї команди (дружини).
5. Шанує гідність новака/новачки і постійно заохочує поведінку, яка віддзеркалює вартості (цінності) Новацького Закону.

Безпека:

6. Відповідає і дбає за безпеку свого роя та опікується ним всюди, де його/її рій перебуває або бере участь.
7. У випадку скалічення, захворювання, невідповідної поведінки тощо, контактується з батьками чи опікунами новака/новачки у своєму рою.

Поведінка й потреби дітей:

8. Звертає увагу на поведінку, конфлікти й дисципліну у своєму рою та, у випадку проблем, відповідно полагоджує їх в порозумінні з гніздовим/гніздовою і батьками чи опікунами новака/новачки.
9. Дбає про фізичні та емоційні потреби новаків/новачок у своєму рою.

Новацька програма:

10. Плянує діяльність роя згідно з новацькою програмою.
11. Переводить з роєм програми проб і вмілостей.
12. Дбає, щоби члени роя брали активну участь у новацькій програмі та одержували відповідні ступені.
13. Дбає про особисті і пластові успіхи новаків/новачок у своєму рою.
14. Уділює усні похвали новакам/новачкам у своєму рою.

Контакт з батьками:

15. Вдержує контакт з батьками чи опікунами новаків/новачок у своєму рою переважно через гніздового/гніздову.

Дошкіл (вишкіл):

16. Має, вживає і дотримується *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунук Новачок(УПН)*.
17. Доповнює і поглиблює своє знання про виховну працю з дітьми.
18. Постійно радиться з гніздовим/гніздовою або особою відповідальною за новацькі частини в його/її станиці чи пластовій групі.

Адміністрація:

19. Опікується ройовим майном [наприклад, знамено, тотем, книги, каса тощо].
20. Повідомляє гніздового/гніздову або, коли нема гніздового/гніздової, особу відповідальну за новацькі частини в його/її станиці чи пластовій групі про стан і зміни в членстві роя.
21. Провадить документацію діяльності роя, що може включати, між іншими:
 - реєстр членів (ім'я і прізвище, дата народження, адреса, телефон, імена і прізвище батьків чи опікунів, пластові досягнення кожного новака/кожної новачки тощо),
 - реєстр присутности членів роя на пластових заняттях,
 - різне точкування членів роя,
 - річний плян праці роя,
 - тримісячний плян праці роя,
 - плян кожних новацьких занять, що готує впорядник роя,
 - звіти з виконання пляну праці роя,
 - інвентар роя,
 - касу роя і касові звіти, і
 - хроніку роя.
22. Виготовляє звіти з діяльності роя згідно з прийнятою практикою крайової пластової організації.

Інше:

23. Може виконувати інші обов'язки надані гніздовим/гніздовою або, коли нема гніздового/гніздової, особою, яка відповідає за новацьку виховну програму в його/її станиці чи пластовій групі.

Б.3.4 Опікун роя

Опікун роя – це доросла особа, яка, в міру потреби, помагає впорядникові/впорядниці роя у виховній праці. Це може бути батько чи опікун новака/новачки в даному рою, або дорослий пластун/доросла пластунка.

Б.3.5 Книговедення роя

Книговедення – це документація діяльності роя і досягнень його членів. Цю документацію провадить впорядник/впорядниця роя в українській мові систематично і проглядно та зберігає її в легко доступному місці. Ця документація є власністю роя і її слід передавати кожному новому впорядникові/кожній новій впорядниці даного роя. Документація діяльності роя включає, між іншими:

- реєстр членів (ім'я і прізвище, дата народження, адреса, телефон, імена і прізвище батьків чи опікунів, пластові досягнення кожного новака/кожної новачки тощо),
- реєстр присутності членів роя на пластових заняттях,
- різне точкування членів роя,
- річний плян праці роя,
- тримісячний плян праці роя,
- плян кожних новацьких занять, що готує впорядник роя,
- звіти з виконання пляну праці роя,
- касу роя і касові звіти,
- інвентар роя, і
- хроніку роя.

Хроніка роя – це записи подій і переживань з життя роя в формі дописів, ілюстрацій, фотографій тощо. Хроніку роя ведуть новаки/новачки під наглядом і за співпрацею впорядника/впорядниці роя.

Б.4 Самостійний рій

Б.4.1 Визначення

Самостійний рій – це згуртування приблизно 6 до 10 хлопців або 6 до 10 дівчат в станиці чи пластовій групі де нема гнізда УПН, або в місцевості де нема пластової організації. Такий рій вважається самостійною одиницею УПН і він діє так само, як гніздо.

Б.4.2 Мішаний самостійний рій

Мішаний самостійний рій – це згуртування 6 до 10 хлопців і дівчат там, де нема відповідної кількості самих хлопців або самих дівчат.

Б.4.3 Назва й символ самостійного роя

Самостійний рій вибирає назву-символ, так як звичайний рій новаків/новачок. Це може бути назва рослини або тварини, або назва взята з уявного світу, або зі світу української історії, відповідна до новацького віку.

Назву самостійного роя в місцевості, де нема пластової організації, схвалює Крайова Пластова Старшина в порозумінні з впорядником/з впорядницею самостійного роя. Назву самостійного роя в станиці чи пластовій групі, де нема гнізда УПН, схвалює особа, відповідальна за новацькі частини в тій станиці чи пластовій групі, в порозумінні з впорядником/впорядницею самостійного роя.

Б.4.4 Відзнаки приналежності до самостійного роя

Відзнак приналежності до самостійного роя є дві:

1. Відзнака приналежності до самостійного роя є така сама, як відзнака приналежності до роя і складається з круглого щитика розміром 5 см., на якому зображена силуетка символу роя. Тло щитика жовте (ч. 444), символ роя зелений (ч. 910). Обведення щитика зелене (ч. 910), 3 мм. ширини.
2. Крім цього, тому що самостійний рій діє як гніздо, Крайова Пластова Старшина надає самостійному роєві римське порядкове число, яке появляється на відзнаці, подібної до відзнаки приналежності до гнізда. Ця відзнака складається з квадрату розміром 5 см. Тло квадратного щитика жовте (ч. 444), число зелене (ч. 910). Висота числа – 37 мм.

Б.4.5 Знамено самостійного роя

Знамено самостійного роя є таке саме, як знамено звичайного роя. Див. вище Точка III. Б.2.5.

Б.4.6 Тотем самостійного роя

Тотем самостійного роя є такий самий, як тотем звичайного роя. Див. вище Точка III, Б.2.6.

Б.4.7 Процес заснування самостійного роя (у пластовій групі, де нема гнізда УПН)

1. Визначити особу у пластовій групі, яка відповідатиме за цю новацьку частину.
2. Підшукати відповідного виховника, що заявить свою готовість вести новацьку виховну працю.
3. Зорганізувати кількість дітей, відповідну для заснування самостійного роя.
4. Зареєструвати новаків/новачок у самостійному рої і зголосити нових членів проводові пластової групи.
5. В порозумінні впорядника/впорядниці з особою відповідальною за новацькі частини у проводі пластової групи, вибрати назву-символ самостійного роя відповідну до новацького віку.
6. Зголосити самостійний рій і його назву-символ Крайовій Пластовій Старшині.

Б.4.8 Процес заснування самостійного роя (у місцевості, де нема пластової організації)

1. Крайова Пластова Старшина уповноважує відповідну особу організувати новацьку частину в даній місцевості.
2. Уповноважена особа підшукує відповідного впорядника/впорядницю самостійного роя, що заявить свою готовість вести новацьку виховну працю.
3. Зорганізувати кількість дітей, відповідну для заснування самостійного роя.
4. Зареєструвати новаків/новачок у самостійному рою і зголосити нових членів Крайовій Пластовій Старшині
5. В порозумінні впорядника/впорядниці з уповноваженою особою, вибрати назву-символ самостійного роя, відповідну до новацького віку.
6. Зголосити самостійний рій і його назву-символ Крайовій Пластовій Старшині.

Б.4.9 Припинення діяльності самостійного роя

Діяльність самостійного роя припиняється коли:

- нема відповідного виховника,
- нема відповідної кількості членів,
- рій перейшов до Уладу Пластунів Юнаків і Уладу Пластунук Юначок (УПЮ), АБО
- в даній пластовій групі, або в даній місцевості, створився другий рій новаків чи новачок і можна з двох роїв створити гніздо УПН. У цьому випадку, самостійний рій тратить своє римське порядкове число й одержує згідно з процесом заснування гнізда порядкове число гнізда.

Майно самостійного роя [знамено, тотем, книги, каса тощо], якого діяльність припинено, залишається у станиці чи пластовій групі тієї частини. Майно самостійного роя, де нема іншої пластової частини, переходить на власність Крайової Пластової Старшини.

Б.5 Виховний провід самостійного роя

Кожний самостійний новацький рій має свого впорядника/свою впорядницю, який/яка веде виховну працю в рою. В міру потреби, впорядник/впорядниця самостійного роя може мати помічників і співробітників, які допомагають у виховній праці.

Б.5.1 Впорядник/впорядниця самостійного роя (Виховник самостійного роя)

Впорядник самостійного роя – це виховник, якого називають *братчиком*; впорядниця самостійного роя – це виховниця, яку називають *сестричкою*. Він/вона веде виховну працю самостійного роя, відповідає особі відповідальній за виховну працю УПН в його/її станиці чи пластовій групі, або особі уповноваженій Крайовою Пластовою Старшиною та співпрацює і радиться з ним/з нею.

Б.5.2 Призначення впорядника/впорядниці до самостійного роя

Впорядником/Впорядницею самостійного роя може бути пластун/пластунка, що відповідає таким самим вимогам, як впорядник/впорядниця роя, визначеним вище в Точці III, Б.3.2.

Б.5.3 Обов'язки впорядника/впорядниці самостійного роя (братчика, сестрички)

Впорядник/Впорядниця самостійного роя має такі самі обов'язки, як впорядник/впорядниця роя, визначені вище в Точці III, Б.3.3. Додатково впорядник/впорядниця самостійного роя виконує деякі обов'язки гніздового/гніздової визначені в Точці III, Б.7.3, точніше, ч. 19, 20, 21, 22, 24 і 27.

Б.5.4 Опікун самостійного роя

Опікун самостійного роя це те саме, що опікун роя, визначений вище в Точці III, Б.3.4.

Б.5.5 Книговедення самостійного роя

Книговедення самостійного роя є таке саме, як книговедення роя, визначене вище в Точці III, Б.3.5.

Б.6 Гніздо

Б.6.1 Визначення

Два до п'ятьох роїв новаків або два до п'ятьох роїв новачок, що існують на терені однієї станиці чи пластової групи творять гніздо.

Б.6.2 Мішане гніздо

Два до п'ятьох роїв новаків і новачок або два до п'ятьох мішаних роїв, що існують на терені однієї станиці чи пластової групи творять мішане гніздо.

Б.6.3 Назва і порядкове число гнізда

Кожне гніздо має свою назву та своє порядкове число. Назва гнізда взята з природи, української історії або з уявного світу і є відповідна до новацького віку. Вона в'яже в логічну й естетичну цілість назви роїв у гнізді, наприклад, рої “Зайчики” й “Лисики” можуть творити гніздо “Лісові мандрівники”, а рої “Очайдушки” й “Лісові мавки” – гніздо “Лісова поляна”.

Крайова Пластова Старшина реєструє і схвалює назву гнізда й рівночасно надає гніздові арабське порядкове число, непаристе для гнізд новаків, паристе для гнізд новачок, а для мішаних гнізд призначає арабські числа, узгіднені Крайовою Пластовою Старшиною.

Б.6.4 Відзнака приналежності до гнізда

Відзнака приналежності до гнізда складається з квадрату розміром 5 см. Тло квадратного щитика жовте (ч. 444), число зелене (ч. 910). Висота числа – 37 мм.

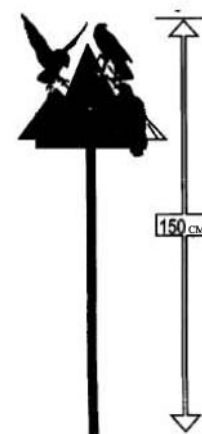
Б.6.5 Гніздове знамено

Гніздове знамено – це жовте (ч. 444) прямокутне полотно в розмірах 50 см. на 70 см. На правому боці полотенця нашита новацька відзнака проміру 20 см. Наліво від неї – число гнізда; направо – літера “Н”, а понижче – назва гнізда. Висота цифер числа гнізда та літери “Н” – 10 см. Висота літер назви гнізда пропорційна до величини знамена та до довжини назви. Барва чисел і літер – зелена (ч. 910). По лівому боці знамена нашиваються символи роїв гнізда; їх розміри 12.5 см., як на ройових знаменах. Знамено гнізда прив’язуємо до палиці висоти 150 см. жовтими мотузками або стяжечками, пришитими до лівого краю знамена. Гніздове знамено вживається на збірках і виступах цілого гнізда. Гніздовим знаменом опікується член гнізда, гідний такого обов’язку.

Б.6.6 Гніздовий тотем

Гніздовий тотем – це зображення символу або назви гнізда, прикріплене до палиці, у верхній її частині (Див. Сірий Орел Денис, *Майстрування*, Бібліотека Журналу “Вогонь Орлиної Ради”, ч. 6. Нью-Йорк: В.О.Р., 1961.). Довжина палиці така, що висота цілого тотему є 150 см. Гніздовим тотемом опікується член гнізда, гідний такого обов’язку.

Б.6.7 Процес заснування гнізда (у пластовій станиці чи пластовій групі)

Гніздо можна заснувати, коли є два до п’ятих роїв новаків або новачок. Для цього треба:

1. Забезпечити кожний рій впорядником/впорядницею.
2. Підшукати відповідного гніздового/гніздову, що заявить свою готовість вести новацьку виховну працю.
3. Вибрати відповідну назву гнізда в порозумінні зі Станичною Старшиною або особою, яка відповідає за новацьку виховну працю у станиці чи пластовій групі.
4. Внести прохання до крайового коменданта (референта) УПН на схвалення назви і виділення порядкового числа новому гніздові, подаючи таку інформацію:
 - пропонувану назву гнізда,
 - назви роїв у гнізді,
 - чисельний стан гнізда й окремих роїв у ньому,
 - стан гнізда за новацькими ступенями,
 - ім’я і прізвище виконуючого обов’язки гніздового/гніздової та його підпис,
 - імена і прізвища впорядників/впорядниць роїв, і
 - рекомендацію і підпис станичного або провідника пластової групи.
5. Отримати схвалення назви й порядкового числа від Крайової Пластової Старшини.

Б.6.8 Процес заснування гнізда (де нема пластової організації)

Крайова Пластова Старшина уповноважує відповідну особу оформити гніздо на терені, де нема пластової організації. Процес заснування гнізда такий самий, як визначено вище в Точці III, Б.6.7.

Б.6.9 Припинення діяльності гнізда

Діяльність гнізда припиняється, коли:

- нема відповідної кількості роїв і впорядників/впорядниць, або
- гніздо веде діяльність, незгідну з пластовими принципами.

Діяльність гнізда можна також припинити:

- за схваленням Станичної Старшини, повідомляючи про це Крайову Пластову Старшину,
- з ініціативи Крайової Пластової Старшини там, де нема станиці чи пластової групи.

Майно гнізда [гніздове знамено, тотем, книги, каса тощо], якого діяльність припинено, переходить на власність станиці чи пластової групи. Там, де нема станиці чи пластової групи, майно гнізда переходить на власність Крайової Пластової Старшини.

Б.7 Виховний провід гнізда

Кожне гніздо має свого гніздового/свою гніздову, який/яка веде виховну працю у гнізді. В міру потреби, гніздовий/гніздова може мати помічників і співробітників, які допомагають у виховній праці гнізда.

Б.7.1 Гніздовий/Гніздова

Гніздовий/Гніздова керує працею гнізда. Він/Вона відповідає перед Станичною Старшиною або місцевим пластовим проводом і співпрацює з крайовим комендантом (референтом) УПН або як схвалить Крайова Пластова Старшина.

Б.7.2 Призначення гніздового/гніздової

Гніздовим/Гніздовою може бути пластун/пластунка, що відповідає таким вимогам:

1. старший пластун, старша пластунка, або пластун сеніор, і відповідає вимогам закону даної держави про вік зрілості,
2. успішно закінчив вишкіл гніздового/гніздової, згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою, та здобув ступінь гніздового/гніздової в Кадрі Виховників,
3. розуміє і живе за Пластовим Законом та згідно з Трьома Головними Обов'язками Пластуна/Пластунки,
4. може підлягати іншим вимогам, схваленим Крайовою Пластовою Старшиною.

У виняткових випадках, виконуючим обов'язки гніздового/гніздової тимчасово може бути старший пластун/старша пластунка або пластун сеніор, що закінчив/закінчила вишкіл впорядника/впорядниці, згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схвалені Головною Пластовою Булавою, та здобув/здобула ступінь впорядника/впорядниці в Кадрі Виховників.

Б.7.3 Обов'язки гніздового/гніздової

Гніздовий/Гніздова керує працею гнізда та відповідає перед Станичною Старшиною або місцевим пластовим проводом і співпрацює з Крайовою Пластовою Старшиною, або як схвалить Крайова Пластова Старшина.

Його/її обов'язки такі:

Плекання пластових вартостей:

1. Керує діяльністю гнізда, згідно з *Правильником Уладу Пластунів Новаків і Пластунки Новачок (УПН)* та згідно з постановами Станичної Старшини і Крайової Пластової Старшини.
2. Плекає між впорядниками/впорядницями й між новаками/новачками пластові вартості (цінності) виражені в Пластовій Присязі і Пластовому Законі та в Новацькій Обіцянці і в Новацькому Законі.
3. Шанує і плекає гідність новака/новачки, впорядника/впорядниці.
4. Творить і плекає атмосферу, яка формує ідентичність гнізда.

Безпека:

5. Дбає про здоров'я і безпеку членів гнізда під час пластових занять.
6. Є присутній/присутня всюди, де його/її гніздо перебуває або бере участь. Коли не може бути присутнім/присутньою, призначає відповідного заступника.

Поведінка і потреби дітей:

7. Полагоджує конфлікти та проблеми поведінки новаків/новачок у порозумінні з впорядником/впорядницею роя і батьками чи опікунами новака/новачки.

Дошкіл виховників:

8. Своїм прикладом і своїми порадами є дорадником для впорядників/впорядниць у гнізді.
9. Регулярно скликає і переводить сходи впорядників/впорядниць для плянування праці та обговорення виховних успіхів і проблем гнізда та інформацій, які надходять від Станичної Старшини і Крайової Пластової Старшини.
10. Веде постійний дошкіл впорядників/впорядниць гнізда, збираючи досвід з праці гнізда та подаючи його до загального користування.
11. Дбає про особистий розвиток впорядника/впорядниці та заохочує його/її підвищувати свої кваліфікації (наприклад, участю у вишколах).
12. Полагоджує конфлікти між впорядниками/впорядницями.

Новацька програма:

13. Призначає новацьких впорядників/впорядниць до роїв у гнізді. У випадку неприсутности братчика/сестрички, забезпечує рій його/її заступником.
14. У порозумінні з впорядником/з впорядницею роя, дбає про те, щоб кожний член гнізда проходив приписану програму УПН.
15. Активно заохочує новаків/новачок брати участь у пластових таборах.
16. Регулярно перевіряє працю роїв.

17. Відповідає (плянує і переводить) за програму на гніздових заняттях, як наприклад, збірка гнізда, гніздова прогулянка, гніздовий вогник тощо.

Іменування і призначення:

18. Схвалює назви роїв, роївові знамена й тотеми.
 19. Приймає новаків/новачок до гнізда та звільняє їх з гнізда в порозумінні з впорядником/впорядницею рою, Станичною Старшиною або з місцевим пластовим проводом та з батьками чи опікунами новака/новачки.
 20. Приймає Заяву вступу й Новацьку Обіцянку та переводить церемоніяли іменування новаків/новачок відповідними ступенями.
 21. Признає вмілості.
 22. Рекомендує, схвалює або висловлює опінію про надання новакам/новачкам похвал і відзначень за особливі досягнення, а впорядникам/впорядницям роїв про надання пластових відзначень за виховну працю в УПН.

Адміністрація:

23. Проводить документацію діяльності гнізда, що може включати, між іншими:
- реєстр членів гнізда (ім'я і прізвище, дата народження, адреса, телефон, імена і прізвище батьків чи опікунів, пластові досягнення кожного новака/новачки тощо),
 - річний плян праці гнізда,
 - річні пляни праці роїв,
 - звіти з виконання пляну праці гнізда,
 - інвентар гнізда, і
 - касові звіти гнізда.
24. Збирає і реєструє здобуті досягнення новаків/новачок на таборах.
 25. Виготовляє звіти з діяльності гнізда та передає такі звіти у визначеному реченці Станичній Старшині і Крайовій Пластовій Старшині.
 26. Дбає про майно гнізда [наприклад, гніздове знамено, тотем, книги гнізда, каса тощо].
 27. Приймає письма й доручення Станичної Старшини та Крайової Пластової Старшини та подає їх до відома впорядникам/впорядницям.

Батьки:

28. Постійно комунікується з батьками чи опікунами новаків/новачок і переводить зустрічі та сходи з ними.
 29. Помагає впорядникам ефективно й успішно комунікуватися з батьками. Коли треба, полагодує непорозуміння між впорядниками й батьками.

Репрезентація:

30. Репрезентує гніздо перед Станичною Старшиною, Крайовою Пластовою Старшиною та перед громадою.

Інше:

31. Намагається здобути моральну й матеріальну підтримку для гнізда.
 32. Може мати додаткові обов'язки, визначені Станичною Старшиною або Крайовою Пластовою Старшиною.

Б.7.4 Опікун гнізда

Опікун гнізда – це доросла особа, яка, в міру потреби, помагає гніздовому/гніздовій у виховній праці. Це може бути батько чи опікун новака/новачки в даному гнізді або дорослий пластун/пластунка.

Б.7.5 Книговедення

Книговедення – це документація діяльності гнізда й досягнень його членів. Цю документацію провадить гніздовий/гніздова в українській мові систематично й проглядно та зберігає її в легко доступному місці. Вона є власністю гнізда і її слід передавати кожному новому гніздовому/новій гніздовій даного гнізда. Документація діяльності гнізда включає, між іншими:

- реєстр членів (ім'я і прізвище, дата народження, адреса, телефон, імена і прізвище батьків чи опікунів, пластові досягнення кожного новака/новачки тощо),
- реєстр роїв гнізда,
- річний плян праці гнізда,
- річні пляни праці роїв,
- пляни кожних новацьких занять, що готує гніздовий/гніздова,
- плян вишколів і дошколу впорядників/впорядниць гнізда,
- інвентар гніздового майна,
- звіти з виконання пляну праці,
- кореспонденцію,
- касу гнізда,
- інвентар гнізда, і
- хроніку гнізда.

Хроніка гнізда – це запис подій і переживань з життя гнізда в формі дописів, ілюстрацій, фотографій тощо. Хроніку гнізда ведуть новачки/новачки під наглядом і за співпрацею гніздового/гніздової або назначеного впорядника/назначеної впорядниці.

В. ПРОВІДНИКИ УПН У ПЛАСТОВИХ З'ЄДНАННЯХ

В.1 Кошові (референти) УПН по станицях

У деяких випадках, крім гніздових, по станицях діють кошові (референти) УПН. Кошовий/кошова (референт) УПН це пластун/пластунка, що відповідає таким самим вимогам, як гніздовий/гніздова в Точці III, Б.7.3. Їх обов'язки нормує рішення крайового пластового проводу або Станичної Старшини. Таким чином, деякі обов'язки гніздового/гніздової можуть перейти на відповідальність кошового (референта) УПН.

В.2 Крайовий провід УПН

Крайовий провід УПН є одночасно проводом Орлиного Круга на терені свого краю, який обирається Малою Радою Орлиного Круга та Крайовим Пластовим З'їздом. В міру потреби, крайовий пластовий провід може винести рішення про додаткові рівні крайового проводу УПН.

У деяких випадках, крім крайового проводу УПН діють регіональні референти УПН. Вони відповідають перед крайовим комендантом (референтом) УПН, а їх діяльність нормує рішення крайового пластового проводу.

В.2.1 Крайовий комендант (референт) УПН

Крайовий комендант (референт) УПН відповідає за виховну працю УПН на терені своєї крайової пластової організації. Це, старший пластун, старша пластунка, або пластун сеніор, що відповідає вимогам закону даної держави про вік зрілості, закінчив вишкіл гніздового

згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою, та здобув ступінь гніздового/гніздової в Кадрі Виховників.

Крайовий комендант (референт) УПН є провідником Орлиного Круга на терені його/її крайової пластової організації.

В.2.2 Обов'язки крайового коменданта (референта) УПН

Крайовий комендант (референт) УПН керує і координує виховну працю на терені свого краю та співпрацює з гніздовими своєї країни, з іншими членами Крайової Пластової Старшини та з головним булавним/головною булавною УПН. Він/Вона відповідає перед Орлиним Кругом, який його/її обирає і перед Крайовим Пластовим З'їздом, який його/її потверджує або обирає. Він/вона є членом Крайової Пластової Старшини й діє згідно з її рішеннями. Обов'язки крайового коменданта (референта) УПН є такі:

1. Утримує зв'язок з гніздовими краю, як також із кошовими (референтами) УПН по станицях та з регіональними референтами УПН, де такі існують.
2. Приймає звіти від гніздових краю або від кошових (референтів) УПН по станицях та регіональних референтів УПН, де такі існують.
3. Слідкує за діяльністю новацьких частин і таборів у краю.
4. Покликає і оцінює комендантів і програму новацьких таборів на крайовому й регіональному рівнях та рекомендує Крайовій Пластовій Старшині про їх схвалення.
5. Рекомендує Крайовій Пластовій Старшині схвалення назв гнізд і самостійних роїв та надає їм відповідні порядкові числа згідно з *Правильником Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН)* і прийнятою практикою крайової пластової організації.
6. Організує, влаштовує і координує вишколи й дошколи новацьких виховників на терені крайової пластової організації.
7. Бере участь у сходинах Крайової Пластової Старшини.
8. Покликає діловодів і співробітників згідно з прийнятою практикою крайової пластової організації.
9. Координує працю крайового проводу УПН.
10. Звітує Крайовій Пластовій Старшині, Малій Раді Орлиного Круга і Крайовому Пластовому З'їздові.
11. Звітує раз на рік головному булавному/головній булавній УПН.
12. Провадить в українській мові документацію діяльності крайового проводу УПН, що включає, між іншими:
 - реєстр схвалених назв і наданих чисел гнізд і самостійних роїв,
 - реєстр виховників, які закінчили вишколи новацьких виховників,
 - звіти з діяльності новацьких частин у крайовій пластовій організації,
 - звіти з новацьких таборів,
 - звіти з діяльності крайового проводу УПН,
 - звіти з вишколів новацьких виховників, і
 - кореспонденцію.
13. Вживає заходи, щоб у крайовій пластовій організації був відповідний центр для постачання найсучасніших видань програми УПН і *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН)*, а також обов'язуючих відзнак УПН.
14. Може мати інші обов'язки визначені Малою Радою Орлиного Круга і/або Крайовою Пластовою Старшиною.

Б.2.3 Члени (діловоди) і співробітники крайового коменданта (референта) УПН

Обов'язки крайового коменданта (референта) УПН можна розподілити на додаткові діловодства відповідно до потреб крайової пластової організації, її статутів і структур.

В.3 Головний провід УПН

Головний провід УПН є одночасно проводом Орлиного Круга, який обирається Великою Радою Орлиного Круга та зборами Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО).

В.3.1 Головний булавний/Головна булавна УПН

Головний булавний/Головна булавна УПН керує і координує працю УПН між краями і співпрацює з крайовими комендантами (референтами) УПН та з іншими членами Головної Пластової Булави. Це, старший пластун, старша пластунка або пластун сеніор, що відповідає вимогам закону даної держави про вік зрілості, закінчив вишкіл гніздового згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга, схваленими Головною Пластовою Булавою, та здобув ступінь гніздового/гніздової у Кадрі Виховників.

В.3.2 Обов'язки головного булавного/головної булавної УПН

Головний булавний/Головна булавна УПН керує і координує працю УПН на міжкrajовому рівні. Він/Вона відповідає перед Орлиним Кругом і зборами Конференції Пластових Організацій (КУПО), які його/її обирають. Він/вона стає членом Головної Пластової Булави й діє згідно з її рішеннями. Обов'язки головного булавного/головної булавної є такі:

1. Утримує зв'язок з крайовими проводами УПН.
2. Слідкує за діяльністю УПН по краях.
3. Приймає звіти від крайових проводів УПН.
4. Бере участь у сходах Головної Пластової Булави й рекомендує Головній Пластовій Булаві ухвали в усіх справах УПН.
5. Сприяє поширенню вишколів та розвиткові вишкільних програм.
6. Надає порядкові числа вишкалам новацьких виховників по краях.
7. Покликає діловодів і співробітників відповідно до потреб.
8. Координує працю головного проводу УПН, який є тотожний з проводом Орлиного Круга,
9. Звітує Головній Пластовій Булаві, Великій Раді Орлиного Круга і зборам Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО).
10. Проводить в українській мові документацію діяльності головного проводу УПН, що включає, між іншими:
 - реєстр чисел вишколів виховників УПН,
 - чисельний стан УПН у світі,
 - звіти крайових проводів УПН про стан і діяльність УПН по своїх краях,
 - звіти з діяльності головного проводу УПН,
 - звіти з проведених вишколів УПН, і
 - кореспонденцію.
11. Може мати інші обов'язки визначені Орлиним Кругом або Головною Пластовою Булавою.

В.3.3 Члени (діловоди) і співробітники головного булавного/головної булавної УПН

Обов'язки головного булавного/головної булавної УПН можна розподілити на додаткові діловодства відповідно до потреб і структур пластової організації.

IV. ПОХВАЛИ І ВІДЗНАЧЕННЯ

A. Похвала впорядника/впорядниці

Новак/Новачка, або рій новаків чи рій новачок, може одержати похвалу впорядника/впорядниці від впорядника (братчика) або впорядниці (сестрички) роя за надпересічні досягнення новака/новачки, як наприклад, за

- здобуття першенства в тереновій грі,
- визначну допомогу в переведенні прогулянки,
- 100% присутність на всіх заняттях упродовж року.

Впорядник/впорядниця надає похвалу на сходинах роя, вписує її до книги роя та звітує про надану похвалу в періодичному звіті роя.

B. Похвала гніздового/гніздової

Новак/Новачка, або рій новаків чи рій новачок, може одержати письмову похвалу гніздового/гніздової за:

- особливий вияв прикмет доброго новака/доброї новачки,
- здобуття надзвичайно багато індивідуальних вмілостей, як визначено крайовим пластовим проводом, або
- особливі індивідуальні досягнення поза Пластом.

Гніздовий/Гніздова надає письмову похвалу гніздового/гніздової на пропозицію впорядника/впорядниці роя, вписує її до книги гніздового/гніздової і звітує про це в періодичному звіті гнізда. Похвалу, підписану гніздовим/гніздовою, вручає новакові/новачці гніздовий/гніздова на збірці гнізда або на іншому занятті де присутні члени гнізда.

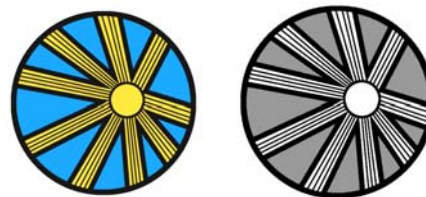
B. Відзначення крайового коменданта (референта) УПН

Новак/Новачка, або рій новаків чи рій новачок, може одержати відзначення крайового коменданта (референта) УПН за:

- надзвичайний вчинок у Пласті або поза Пластом, який віддзеркалює особливе втілення Новацького Закону.

Крайовий комендант (референт) УПН надає відзначення крайового коменданта (референта) УПН на пропозицію гніздового через Станичну Старшину або місцевий пластовий провід. Таке відзначення, разом з відповідною відзнакою і грамотою, підписаною крайовим комендантом (референтом) УПН, новакові/новачці вручає крайовий комендант (референт) УПН на збірці станиці або пластової групи. В міру потреби, крайовий комендант (референт) УПН може це делегувати гніздовому або голові місцевого проводу. Про надане відзначення звітує в найближчому звіті зі своєї діяльності.

Відзнака відзначення крайового коменданта (референта) УПН – золоте сонечко на блакитному (Pantone 2915) тлі, круглої форми, діаметром 2.5 см. Виконання – емаль на металі.

Г. Бронзовий Хрест за геройський чин

Новак/Новачка може одержати Бронзовий Хрест за геройський чин.

Начальний Пластун надає Бронзовий Хрест за геройський чин на пропозицію гніздового/гніздової через Станичну Старшину або місцевий пластовий провід та за ухвалою Крайової Пластової Старшини й Головної Пластової Булави. Таке відзначення, разом з відповідною грамотою за підписом Начального Пластуна, вручається новакові/новачці на збірці станиці чи пластової групи або на іншому великому пластовому святі.

Відзнака Бронзового Хреста за геройський чин витиснена в бронзі, підвішена на стяжці малинової барви (ч. 816). Ширина стяжки – 30 мм.

V. ТАБІР УПН

A. Вступ

Частина *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок* про табір УПН включає основні ствердження і загальні напрямні про новацькі табори. Основні ствердження про визначення табору УПН, вимогу участі в таборі, відзнаку і програми табору є обов'язуєчими для всіх крайових пластових організацій.

Крайові пластові проводи можуть оформити додакові напрямні відповідно до юридичних вимог і законів своєї держави та до особливих потреб своєї крайової пластової організації.

Такі додаткові напрямні про табори УПН на терені однієї крайової пластової організації мусять бути схвалені Крайовою Пластовою Старшиною і зголошені до головного булавного/головної булавної УПН. Крайова Пластова Старшина вигодує видання таких напрямних під заголовком “Напрявні таборів УПН для назва країни, а на титульній сторінці буде поміщене ствердження “Схвалено Крайовою Пластовою Старшиною назва країни і дата”. Зразки додаткових напрямних, тобто, частини про організаторів (спонсорів) і виховний провід табору УПН знаходяться в **ТАБІР УПН: Додаток ч. 2**.

B. Визначення

Однією невід'ємною частиною новацького життя та однією з важливіших методів праці в УПН є табір. Табір УПН – це повне й довготривале занурення в новацьке життя для плекання пластових вартостей у фізично безпечному та емоційно стабільному оточенні, переважно серед природи.

B. Вимога участі в таборах УПН

Тому що табір є невід'ємною частиною новацького життя, необхідно, щоби новак відбув/новачка відбула табір кожного року або принайменше три табори за час свого новакування.

Г. Відзнака табору УПН

Відзнака табору є довільної форми й розміру. На ній є дата й назва табору. Цю відзнаку носить новак/новачка над правою кишенею сорочки чи безрукавника. Провід табору відповідає за проєктування і виконання відзнаки табору.

Г. Програма табору УПН

Основою програми табору УПН є новацькі вмiлості та історичні ігри. Вони також можуть стати підставою для розвитку спільної теми табору, яка зв'яже всі таборові зайняття в одну цілість.

На таборі використовуємо довкілля природи для переведення вмiлостей з природознавства, тіловиховання, спорту тощо.

Усі елементи програми табору УПН повинні підсилювати мету Пласту й мету програми УПН, які виражені в цьому правильнику в точках I.A і II. на сторінках 9 і 12.

У виїзних випадках (наприклад, новаки/новачки самітники), на таборі можна докінчувати програму проб та іменувати новака/новачку відповідним новацьким ступенем. Це треба робити за згодою або крайового коменданта (референта) УПН, або впорядника/впорядниці самостійного роя, або згідно з прийнятою практикою крайової пластової організації.

VI. ЦЕРЕМОНІЯЛИ

А. Вступ

Церемоніяли в УПН є важливим засобом відзначити успіхи й досягнення новака/новачки. Вони відбуваються після завершення програми проби, вмілости або історичного ігрового комплексу, при складенні Заяви вступу й Новацької Обіцянки та при звільненні з УПН. Їх слід переводити врочисто і святково за установленим порядком.

Церемоніяли переводимо на:

- збірці гнізда або спеціальних сходинах самостійного роя,
- станичних святах,
- Святі весни, і/або
- на таборі.

Церемоніяли є однакові для новаків і новачок

Церемоніяли описані в цьому правильнику віддзеркалюють мінімальні обов'язуючі стандарти для всіх новаків і новачок. Гніздові, станичні чи крайові пластові проводи можуть їх поширити або доповнити своєю місцевою обрядовістю.

У Додатку ч. 3 до цього правильника можна знайти зразки посвідок потрібних до всіх тут описаних церемоніялів.

Б. Переведення церемоніялів в УПН

Церемоніяли в УПН переводить гніздовий, кошовий (референт) УПН у станиці, або комендант на таборі, або інша відповідна особа. До церемоніялу новак/новачка, а також братчик новака/сестричка новачки, гніздовий/гніздова, кошовий (референт) УПН, або комендант табору, або інша відповідна особа мають вдягнути пластовий однострій.

В. Підготовка новаків/новачок до церемоніялу

1. Повідомити і дітей, і батьків про те, що відбудеться церемоніял іменування, складення Заяви вступу, Новацької Обіцянки тощо та що на церемоніял діти мусять бути в пластовому однострою.
2. Зробити коротеньку пробу (репетицію) напередодні імпрези, на якій відбудеться церемоніял, щоб діти знали де, коли, і як виступати, що казати й що робити. (На випадок того, що не переведено проби (репетиції), впорядник/впорядниця мусить бути готовий/готова вивести кожну дитину на місце, де вона має стояти, і відвести до лави/круга опісля.)
3. Треба показати (навчити), як подати ліву руку і привітатися по-пластовому і відібрати посвідку й відзнаку.

Г. Церемоніял складення Заяви вступу

Г.1 Коли переводити церемоніял складення Заяви вступу

Перших 6 до 9 тижнів після того, як батьки записали хлопця/дівчину до Пласту, кандидат підготовляється до складення Заяви вступу. Церемоніял прийняття Заяви вступу переводить гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа під час збірки чи іншого заняття гнізда або самостійного роя.

Г.2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- новацьку хустку,
- відзнаку новака прихильника/новачки прихильниці,
- відзнаку приналежності до роя,
- відзнаку приналежності до гнізда і
- посвідку прийняття до Пласту.

Г.3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає кандидата або кандидатів. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова або впорядник/впорядниця самостійного роя або інша відповідна особа говорить подано *курсивом.*)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа виголошує відповідний вступ. Наприклад: *Ти довідався/довідалася дещо про життя пластунів і пластунку і виявив/виявила бажання стати пластунком/пластункою новачкою. Ми хотіли б прийняти Тебе до нашого гурту.*

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже:

*Скажи (або повтори)
Заяву вступу.*

[Новак/Новачка може сказати Заяву вступу з пам'яті або повторити її за гніздовим/ за гніздовою або впорядником/впорядницею самостійного роя.]

Кандидат (або кандидати) складає таку Заяву вступу:

*Хочу бути добрим
пластунком новаком.
Прошу прийняти мене
до Пласту.*

*Хочу бути доброю
пластункою новачкою.
Прошу прийняти мене
до Пласту.*

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа відбирає Заяву вступу, приймає кандидата до Пласту – до УПН, іменує його новаком прихильником/її новачкою прихильницею такими або подібними словами:

*Приймаю тебе до Пласту –
до Уладу Пластунів Новаків
і Пластунок Новачок
та іменую тебе новаком
прихильником.*

*Приймаю тебе до Пласту –
до Уладу Пластунів Новаків
і Пластунок Новачок
та іменую тебе новачкою
прихильницею.*

та прикріплює йому/їй відзнаку новака прихильника/новачки прихильниці, відзнаку приналежності до роя, відзнаку приналежності до гнізда, вручає посвідку прийняття до Пласту та надіває йому/їй новацьку хустку.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже до всіх присутніх новаків/новачок:

*Струнко! На привіт новаків прихильників/новачок прихильниць,
гримке “Готуйсь!”*

Новаки/Новачки, вступіть!

АБО

*На привіт новака прихильника/новачки прихильниці,
гримке “Готуйсь!”*

Вступи!

Після складення Заяви вступу, новак прихильник/новачка прихильниці має право носити новацьку хустку, відзнаку новака прихильника/новачки прихильниці, і відзнаки приналежності до роя і гнізда.

Г. Складення Новацької Обіцянки та іменування пластуна/пластунки орляти

Г.1 Коли переводити церемоніал складення Новацької Обіцянки та іменування пластуна/пластунки орляти

Після закінчення програми першої проби новак/новачка складає Новацьку Обіцянку і гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа іменує його/її пластуном/пластункою орлям. Цей церемоніал переводимо при кінці пластового року, перед таборами.

Г. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- новацьку відзнаку приналежності до Пласту – орлятко
- посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки орляти
- відзнаку пластуна/пластунки орляти

Г. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає новаків прихильників/новачок прихильниць. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

До складення Новацької Обіцянки та іменування пластунів/пластунк орлят, виступлять новаки прихильники/новачки прихильниці:

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище.....

АБО

До складення Новацької Обіцянки та іменування пластуна/пластунки орляти, виступить новак прихильник/новачка прихильниці ім'я і прізвище.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

Новаки!/Новачки! Ви успішно закінчили програму першої проби і тепер ви готові скласти Новацьку Обіцянку та стати пластунами/пластунками орлятами.

Струнко! (Новаки/Новачки піднімають праву руку в новацькому привіті.) Повторяйте за мною:

Обіцяю –

Любити Бога й Україну,

Помагати іншим,

Придержуватись Новацького Закону.

(Новаки кладуть вниз праву руку).

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Іменую тебе пластуном орлям. “Готуйсь!”

АБО

Іменую тебе пластункою орлям. “Готуйсь!”

При тому гніздовий /гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак/Новачка робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа прикріплює новакові/новачці новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятко), відзнаку пластуна/пластунки орляти та вручає посвідку здобуття ступеня.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! Привітаймо новоіменованих пластунів/пластунок орлят тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Новаки/Новачки, вступіть!

АБО

Струнко! Привітаймо новоіменованого пластуна/новоіменовану пластунку орля тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Вступи!

Д. Церемоніял іменування пластуна/пластунки сильного орляти

Д.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки сильного орляти

Після закінчення програми другої проби гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа іменує новака/новачку пластуном/пластункою сильним орлям. Цей церемоніял переводимо при кінці пластового року, перед таборами.

Д. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки сильного орляти
- відзнаку пластуна/пластунки сильного орляти

Д. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає пластунів/пластунок орлят. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга й стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

До іменування пластунів/пластунок сильних орлят, виступлять пластуни/пластунки орлята:

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище.....

АБО

До іменування пластуна/пластунки сильного орляти, виступить пластун/пластунка орля ім'я і прізвище.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

Новаки!/Новачки! Ви успішно закінчили програму другої проби й тепер ви готові стати пластунами/пластунками сильними орлятами.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Іменую тебе пластуном сильним орлям. “Готуйсь!”

АБО

Іменую тебе пластункою сильним орлям. “Готуйсь!”

При тому гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак/Новачка робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа прикріплює новакові/новачці відзнаку пластуна/пластунки сильного орляти та вручає посвідку здобуття ступеня.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! Привітаймо новоіменованих пластунів/пластунку сильних орлят тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Новаки/Новачки, вступіть!

АБО

Струнко! Привітаймо новоіменованого пластуна/новоіменовану пластунку сильне орля тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Вступи!

Е. Церемоніял іменування пластуна/пластунки красного орляти

Е.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки красного орляти

Після закінчення програми третьої проби гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа іменує новака/новачку пластуном/пластункою красним орлям. Цей церемоніял переводимо при кінці пластового року, перед таборами.

Е. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки красного орляти
- відзнаку пластуна/пластунки красного орляти

Е. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає пластунів/пластунок сильних орлят. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

До іменування пластунів/пластунок красних орлят, виступлять пластуни/пластунки сильні орлята:

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище.....

АБО

До іменування пластуна/пластунки красного орляти, виступить пластун/пластунка сильне орля ім'я і прізвище.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

Новаки!/Новачки! Ви успішно закінчили програму третьої проби й тепер ви готові стати пластунами/пластунками красними орлятами.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Іменую тебе пластуном красним орлям. “Готуйсь!”

АБО

Іменую тебе пластункою красним орлям. “Готуйсь!”

При тому гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак/Новачка робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа прикріплює новакові/новачці відзнаку пластуна/пластунки красного орляти та вручає посвідку здобуття ступеня.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! Привітаймо новоіменованих пластунів/пластунок красних орлят тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Новаки/Новачки, вступіть!

АБО

Струнко! Привітаймо новоіменованого пластуна/новоіменовану пластунку красне орля тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Вступи!

Є. Церемоніял іменування пластуна/пластунки обережного орляти

Є.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки обережного орляти

Після закінчення програми четвертої проби гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа іменує новака/новачку пластуном/пластункою обережним орлям. Цей церемоніял переводимо при кінці пластового року, перед таборами.

Є. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки обережного орляти
- відзнаку пластуна/пластунки обережного орляти

Є. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає пластунів/пластунок красних орлят. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

До іменування пластунів/пластунок обережних орлят, виступлять пластуни/пластунки красні орлята:

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище.....

АБО

До іменування пластуна/пластунки обережного орляти, виступить пластун/пластунка красне орля ім'я і прізвище.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

Новаки!/Новачки! Ви успішно закінчили програму четвертої проби і тепер ви готові стати пластунами/пластунками обережними орлятами.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Іменую тебе пластуном обережним орлям. “Готуйсь!”

АБО

Іменую тебе пластункою обережним орлям. “Готуйсь!”

При тому гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак/Новачка робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа прикріплює новакові/новачці відзнаку пластуна/пластунки обережного орляти та вручає посвідку здобуття ступеня.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! Привітаймо новоіменованих новаків/новачок обережних орлят тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Новаки/Новачки, вступіть!

АБО

Струнко! Привітаймо новоіменованого пластуна/новоіменовану пластунку обережне орля тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Вступи!

Ж. Церемоніял іменування пластуна/пластунки бистрого орляти

Ж.1 Коли переводити церемоніял іменування пластуна/пластунки бистрого орляти

Після закінчення програми п'ятої проби гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа іменує новака/новачку пластуном/пластункою бистрим орлям. Цей церемоніял переводимо при кінці пластового року, перед таборами.

Ж. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- посвідку здобуття ступеня пластуна/пластунки бистрого орляти
- відзнаку пластуна/пластунки бистрого орляти

Ж. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає пластунів/пластунок обережних орлят. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга й стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

До іменування пластунів/пластунок бистрих орлят, виступлять пластуни/пластунки обережні орлята:

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище.....

АБО

До іменування пластуна/пластунки бистрого орляти, виступить пластун/пластунка обережне орля ім'я і прізвище.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

Новаки!/Новачки! Ви успішно закінчили програму п'ятої проби й тепер ви готові стати пластунами/пластунками бистрими орлятами.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Іменую тебе пластуном бистрим орлям. “Готуйсь!”

АБО

Іменую тебе пластункою бистрим орлям. “Готуйсь!”

При тому гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак/Новачка робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа прикріплює новакові/новачці відзнаку пластуна/пластунки бистрого орляти та посвідку здобуття ступеня.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! Привітаймо новоіменованих пластунів/пластунук бистрих орлят тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Новаки/Новачки, вступіть!

АБО

Струнко! Привітаймо новоіменованого пластуна/новоіменовану пластунку бистре орля тричі новацьким привітом “Готуйсь!”.

Вступи!

3. Церемоніял признання новацької вмілости

3.1 Коли переводити цей церемоніял

Цей церемоніял переводимо після закінчення програми новацької вмілости, при найближчій збірці гнізда чи іншій станичній імпрезі, на Святі весни або на таборі.

3.2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- посвідку вмілости
- відзнаку вмілости

3.3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа викликає новаків/новачок, які завершили програму даної вмілости. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або комендантом табору, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа каже:

До признання новацької вмілости _____, виступлять новаки/новачки:

назва вмілости

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище.....

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Признаю тобі новацьку вмілість _____.
назва вмілости

При тому гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа прикріплює новакові/новачці відзнаку вмілости та вручає посвідку здобуття новацької вмілости.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! На честь новаків/новачок тричі “Слава!”.
Новаки/Новачки, вступіть!

II. Церемоніял признання історичних ігрових комплексів

II. 1 Коли переводити цей церемоніял

Цей церемоніял переводимо після закінчення програми історичного ігрового комплексу, переважно на закритті табору.

II. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба мати:

- посвідку історичного ігрового комплексу
- відзнаку історичного ігрового комплексу

II. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа викликає новаків/новачок, які завершили програму історичного ігрового комплексу. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або комендантом табору, або іншою відповідною особою (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа говорить, подано *курсивом*.)

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа каже:

До признання історичного ігрового комплексу _____, виступлять
новаки/новачки: назва історичного ігрового комплексу
ім'я і прізвище.
ім'я і прізвище.
ім'я і прізвище.....

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа підходить до кожного зокрема й каже:

Признаю тобі історичний ігровий комплекс _____.
назва історичного ігрового комплексу

При тому гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа подає ліву руку новакові/новачці й підносить праву в новацькому привіті. Новак робить те саме, і відповідає “Готуйсь!”.

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа прикріпляє новакові/новачці відзнаку історичного ігрового комплексу та вручає посвідку здобуття історичного ігрового комплексу.

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або комендант табору, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! На честь новаків/новачок тричі “Слава!”.
Новаки/Новачки, вступіть!

I. Звільнення з УПН

I. 1 Коли переводити цей церемоніал

Цей церемоніал переводимо восени на початку шкільного року, після відбуття останнього новацького табору. Він відбувається на збірці станиці або на спільній збірці гнізда й юнацького куреня, куди переходять новаки/новачки.

I. 2 Що треба мати до цього церемоніялу

До цього церемоніялу треба:

- сконтактуватися зі зв'язковим/зв'язковою куреня УПЮ, який/яка приймає новаків/новачок до свого куреня, щоб він був готовий/вона була готова прийняти новаків/новачок до куреня УПЮ.

I. 3 Опис церемоніялу

Гніздовий/Гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа викликає новаків/новачок, які завершили своє новакування. Вони виступають разом зі своїм братчиком/сестричкою з круга і стають на три кроки перед гніздовим/гніздовою, або впорядником/впорядницею самостійного роя, або іншою відповідною особою. (Усе, що гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа говорить, подано курсивом.)

Гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа каже:

До звільнення з Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок виступлять пластуни/пластунки бистрі орлята:

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище,

ім'я і прізвище...

Гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа виголошує відповідне прощальне слово. Тоді він/вона підходить до кожного зокрема, подає йому/їй ліву руку, вітає новацьким привітом ‘Готуйсь!’ і каже:

Звільняю тебе з Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок.

Тоді скидає кожному новакові/кожній новачці жовту хустку.

Гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа тоді каже до всіх присутніх новаків/новачок:

Струнко! На прощання новакам/новачкам грімке “Готуйсь!”

Тоді гніздовий/гніздова, або впорядник/впорядниця самостійного роя, або інша відповідна особа передає новаків/новачок зв'язковому/зв'язковій куреня УПЮ.

VII. ДОДАТКИ

Додатки до *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок* охоплюють додатковий матеріал, який доповнює те, що обов'язує у правильнику та який може допомогти новацькому виховникові у виконанні своїх обов'язків. Ці доповнюючі й допоміжні матеріали не мають правосильності правильника, за винятком частини про однострої і відзнаки.

Матеріали, які знаходяться в цих Додатках до *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок* включають:

1. Інформації про однострій і відзнаки новака/новачки, які є нормовані окремим правильником *Пластовий однострій і відзнаки*, Частина I, *Пластовий однострій*, і Частина II, *Приписи про відзнаки в українському Пласті*. Нью-Йорк: Видання Головної Пластової Булави, Серія II: Пластовий устрій, випуск 1, 1984 (другий наклад).
2. Додаткові напрямні про табір УПН, які підлягають доповненням і поширенням крайовими пластовими проводами відповідно до юридичних вимог і законів їх держави та до особливих потреб своєї крайової пластової організації.
3. Зразки різних посвідок для новаків/новачок з основним текстом, що можна приміняти до потреб і традицій крайової пластової організації.

1. ОДНОСТРІЙ І ВІДЗНАКИ: Додаток ч. 1

А. Вступ

Однострій є зовнішньою ознакою приналежності до Пласту. Кожний раз новак/новачка вдягає однострій він повинен/вона повинна пригадати собі Новацьку Обіцянку й Новацький Закон.

Однострій і відзнаки в Уладі Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН) нормує правильник *Пластовий однострій і відзнаки*, Частина I, *Пластовий однострій і Частина II, Приписи про відзнаки в українському Пласті*. Нью-Йорк: Видання Головної Пластової Булави, Серія II: Пластовий устрій, випуск 1, 1984 (другий наклад).

Б. Однострій пластуна новака

Однострій пластуна новака складається з таких частин:

Б.1 Накриття голови

Беретка, бронзової барви (ч. 801). Беретку носять на голові під голим небом. Під дахом носять її зложеною під лівим нараменником, відзнакою до переду. Після складення Новацької Обіцянки новаки носять спереду на беретці новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятку).

Б.2 Сорочка

Сорочка спортова, зеленої барви (ч. 732) з коміром, який можна запинати на гудзики під бороду, або викладати на груди. На обох плечах нараменники, запинані на гудзики. Позаду т. зв. “гестка” без поздовжньої закладки назверх чи до середини. На грудях дві кишені розмірами 10 x 7.5 см. – закриті паточками, запинаними на гудзики. Рукави довгі, закінчені маншетами, запинаними на гудзики.

Літом на зарядження Крайової Пластової Старшини, новаки можуть носити таку саму сорочку, але з короткими рукавами, які – без маншетів – закінчуються 5 см. повище ліктя.

Б.3 Хустка

Хустка в формі прямокутного трикутника, величиною 50 x 50 см., жовтої барви (ч. 444). Хустку носять під коміром, але поверх коміра на збірках та офіційних виступах, якщо так зарядить пластовий провід.

Б.4 Обручик до хустки

Обручик до хустки (т. зв. “шлюфка”) плетений із трьох барв: зеленої (ч. 910), жовтої (ч. 444) і червоної (ч. 321), однаковий для всіх у крайовій пластовій організації.

Б.5 Штани

Зеленої барви (ч. 732), короткі до колін, закінчені без закладки, около 7.5 см. повище яблука коліна. З боку, рівнобіжно до шва, на висоті бедер дві внутрішні кишені без паток. Позаду теж дві внутрішні кишені без паток, ліва запинана на гудзик. У поясі 5-6 пасочків із матерії для придержування пояса.

Зимою такі ж штани, лиш довгі до кісток, внизу гладко закінчені, без поширення або звуження ногавиць.

Б.6 Пояс

Шкіряний, бронзової барви (ч. 801), або нитяний зеленої барви (ч. 732), широкий на 3 см., запинаний на гладку металеву спряжку. Однаковий для всіх у крайовій пластовій організації.

Б.7 Взуття

Гладкі шнуровані пів-черевики або черевики, бронзові або чорні.

Б.8 Підколінка

Барви подібної як однострій, сягають до висоти около 5 см. пониже яблука коліна.

Зимою замість підколінок довгі до колін панчохи або шкарпетки барви, подібної до однострою.

Б.9 Шнурок до свистка

Зеленої барви (ч. 732). Носити поверх хустки, по середині грудей злучений вузлом, звисає до долішнього краю кишені сорочки. Свисток, прив'язаний до обох кінців шнурка, вкладається до лівої кишені сорочки.

Б.10 Додаткові частини однострою

Влітку: светер, вітрівка, дошовик або т. зв. “панчо”, все те барви, зближеної до барви однострою.

Взимі: тепла куртка барви, зближеної до барви однострою, вовняні або шкіряні рукавиці.

На лещета обов'язує такий однострій: пластова сорочка, гранатові або чорні лещетарські штани, лещетарські черевики, вітрівка й рукавиці.

Б.11 Однострій для пластових зайнять

- (а) спортових: біла трикотова сорочинка з короткими рукавами і круглим вирізом довкруги шиї, спортові штанята гранатової барви, білі шкарпетки й білі тенісівки.
- (б) таборових: легкий полотняний капелюшок або шапочка, легка сорочка-блюзка, короткі до колін спортові штанця, довгі полотняні штани, сандали або тенісівки.
- (в) на воді: біла полотняна морська шапка з крисами догори, білі шкарпетки й білі тенісівки.

В. Однострій пластунки новачки.

Однострій пластунки новачки складається з таких частин:

В.1 Накриття голови

Беретка бронзової барви (ч. 801), викінчена навколо при голові гуцульською косичкою ширини 1.3 см., плетеною з жовтої (ч. 444), червоної (ч. 321) і зеленої (ч. 910) волічки. Носять на голові під голим небом і під дахом. Після складення Новацької Обіцянки новачки носять на беретці з переду новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятко).

В.2 Блюзочка

Піскової барви (ч. 842), спортового крою з т. зв. “гесткою”, з матеріалу, що не мнеться (т. зв. “пермапрес”), з переду запинана на 3-5 гудзиків. Комірчик спортовий, до викладання на грудях. Рукави довгі з маншетами ма 2.5 см.

В.3 Безрукавник

Вшитий із бронзового (ч. 801) матеріялу, без перекрою в поясі, у формі букви “А”, з двох кусків і з пасочком з того самого матеріялу, широким на 2.5 см., запинаним на великі затріски. Викрій із переду овальний. На збезрукавнику, вгорі і внизу, по дві накладані кишені величини найбільше 10 x 7.5 см. В поясі по обох боках поперечні пасочки з матерії для піддержування паска. Довжина безрукавника: 5 см. повище коліна. Безрукавник не має гудзиків. Його одягається через голову.

В.4 Суконочка

Влітку – замість блюзочки й безрукавника – новачки можуть носити на зарядження Крайової Пластової Старшини суконочку піскової барви (ч. 842) з легкого матеріялу, який не мнеться. Суконочка вшита у формі букви “А” без перекрою у поясі, зі спортовим комірчиком і пасочком широким на 2.5 см. Перед суконочки запинається на 3 гудзики. Рукави короткі, кінчаються 5 см. понад ліктями. На суконоці по дві накладані кишені вгорі і внизу, величини як у безрукавнику.

В.5 Хустка

Хустка у формі трикутника, розміром 50 x 50 см. жовтої барви (ч. 444). Хустку носять під комірком, але поверх коміра на збірках та офіційних виступах, якщо так зарядить пластовий провід.

В.6 Обручик до хустки

Обручик до хустки (т. зв. “шлюфка”) плетений із трьох барв: червоної (ч. 321), жовтої (ч. 444). і зеленої (ч. 910), однаковий для всіх у крайовій пластовій організації.

В.7 Взуття

Спортові бронзові шнуровані пів-черевики.

В.8 Підколінка

Бронзової барви (ч. 801). Носять упродовж усього року.

В.9 Шнурок до свистка

Бронзової барви (ч. 801). Носять поверх хустки, по середині грудей злучений вузлом. Обидва кінці шнурка зв’язані зі свистком вкладається до лівої горішньої кишені безрукавника.

В.10 Додаткові частини однострою

Влітку: светер, вітрівка і дощовик або т. зв. “панчо” барви блюзочки (ч. 842), або безрукавника (ч. 801).

Взимі: тепла вітрівка барви блюзочки або безрукавника, волічкові навушники і рукавиці.

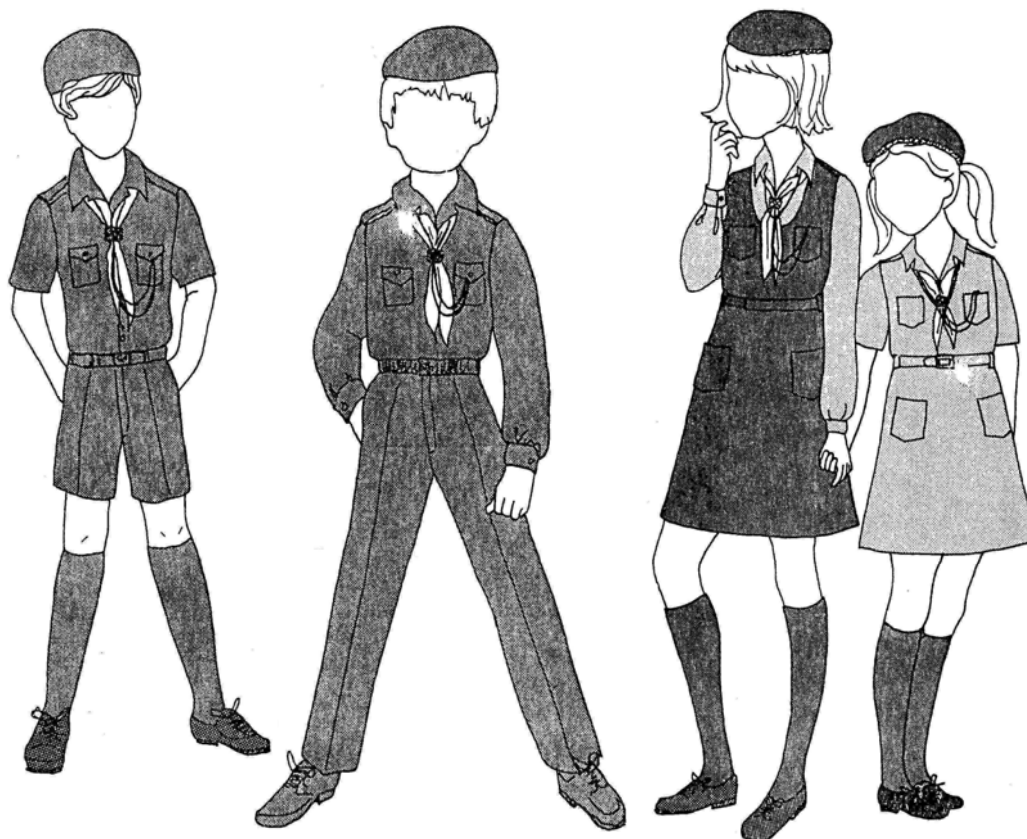
На лешета обов’язує такий однострій: блюзочка, гранатові або чорні лешетартські штани, лешетартські черевики, вітрівка й рукавиці.

В.11 Однострій для пластових зайнять

(а) спортових: біла спортова блюзочка з короткими рукавами, гранатові спортові штанята, білі шкарпетки й білі тенісівки.

(б) таборових: суконочка, як вище під В.4.

(в) на воді: біла полотняна морська шапочка з крисами догори, білі шкарпетки й білі тенісівки.

Зразок

Г. Відзнаки в УПН

Відзнаки, вживані в Пласті, є важливим виховним засобом. На однострою пластуна відзнака свідчить назверх про набуте ним пластове знання, що є мірилом довір'я до його провідницьких здібностей, та означають його організаційну приналежність до роя, гуртка, гнізда, куреня.

Відзнаки, ношені пластовими провідниками, свідчать назовні про лад в устрою пластових старшин, а зокрема відзнаки пластових виховників вказують на їх особливі права й обов'язки у пластовій організації.

І в одному, і в другому випадку відзнаки є важливим стимулом ДЛЯ МОЛОДІ: поступати вперед, змагатися за вищі пластові ступені, за провідне місце в пластових старшинах.

Тому ношення відзнак на пластовому однострою є не тільки правом, але й **ОБОВ'ЯЗКОМ** так для молоді, як і для пластових провідників. Однострій без приписаних і належних кожному відзнак **НЕ Є** пластовим одностроєм.

Г.1 Новацька відзнака приналежності до Пласту (орлятко)

В УПН відзнакою приналежності є орлятко. Цю відзнаку мають право носити новаки й новачки, які склали Новацьку Обіцянку. Носять на накритті голови й на грудях.

Промір відзнаки: 3 см. Тло – зелене (ч. 910), орлятко – жовте (ч. 444), скеля – сіра (ч. 415). Спосіб виконання – емаль на металі. Носити над серединою чола і 25 мм. над серединою лівої грудної кишені сорочки або безрукавника.

Г. 2 Відзнака приналежності до роя

Відзнака приналежності до роя складається з круглого щитика розміром 5 см., на якому зображена силуетка символу роя. Тло щитика жовте (ч. 444), символ зелений (ч. 910). Обведення щитика зелене (ч. 910), 3 мм. ширини. Носити безпосередньо під відзнакою приналежності до гнізда.

Г.3 Відзнака приналежності до гнізда

Відзнака приналежності до гнізда складається з квадрату розміром 5 см. Тло квадратного щитика жовте (ч. 444), число зелене (ч. 910). Висота числа – 37 мм. Носити на правому рукаві, 13 мм. від плеча.

Г.4 Відзнаки приналежності до самостійного роя

Відзнак приналежності до самостійного роя є дві:

- (а) Відзнака приналежності до самостійного роя є така сама, як відзнака приналежності до роя і складається з круглого щитика розміром 5 см., на якому зображена силуетка символу роя. Тло щитика жовте (ч. 444), символ роя зелений (ч. 910). Обведення щитика зелене (ч. 910), 3 мм. ширини. Носити під відзнакою приналежності до самостійного роя з римським числом.

- (б) Крім цього, тому що самостійний рій діє як гніздо, Крайова Пластова Старшина надає самостійному рові римське порядкове число, яке появляється на відзнаці приналежності до самостійного роя. Ця відзнака складається з квадрату розміром 5 см. Тло квадратного щитика жовте (ч. 444), число – зелене (ч. 910). Висота числа – 37 мм. Носити на правому рукаві, 13 мм. від плеча.

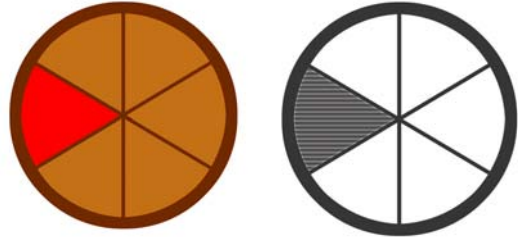

Г.5 Відзнаки новацьких ступенів

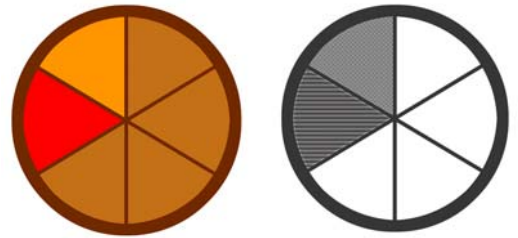
Основою відзнаки новацького ступеня є зовнішнє вираження того, скільки проб складено новаком/новачкою.

Відзнака новацького ступеня – круглий щитик брунатного кольору (ч. 801), розміром 5 см. Щитик поділений на 6 рівномірних трикутників, який після завершення кожної проби заповнюється іншою барвою веселки, лишаючи обрамування щитика 3 мм. в ширині. Носити назовні лівого рукава, посередині між ліктем і напліччям.

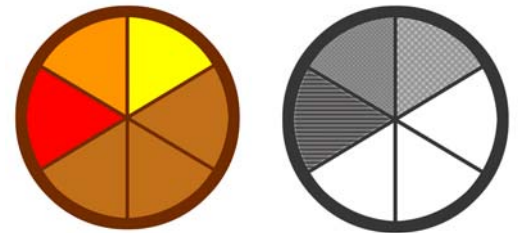
Відзнака новака прихильника/новачки прихильниці складається з основи, на якій один трикутник, заповнений червоною барвою (ч. 666).

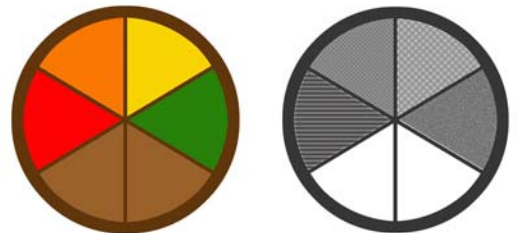
Відзнака пластуна/пластунки орляти складається з відзнаки новака прихильника/новачки прихильниці з додатковим трикутником, заповненим помаранчевою барвою (ч. 741).

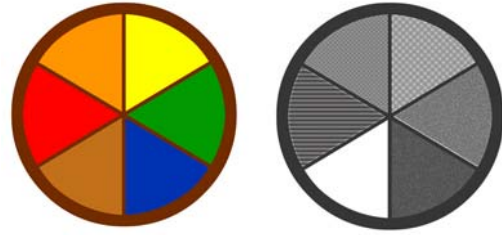
Відзнака пластуна/пластунки сильного орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки орляти з додатковим трикутником, заповненим жовтою барвою (ч. 444).

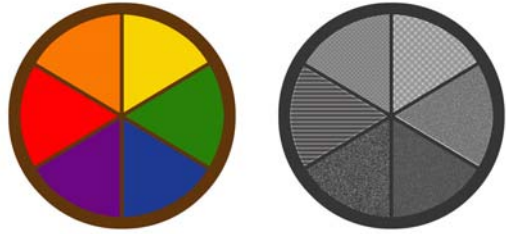
Відзнака пластуна/пластунки красного орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки сильного орляти з додатковим трикутником, заповненим зеленою барвою (ч. 910).

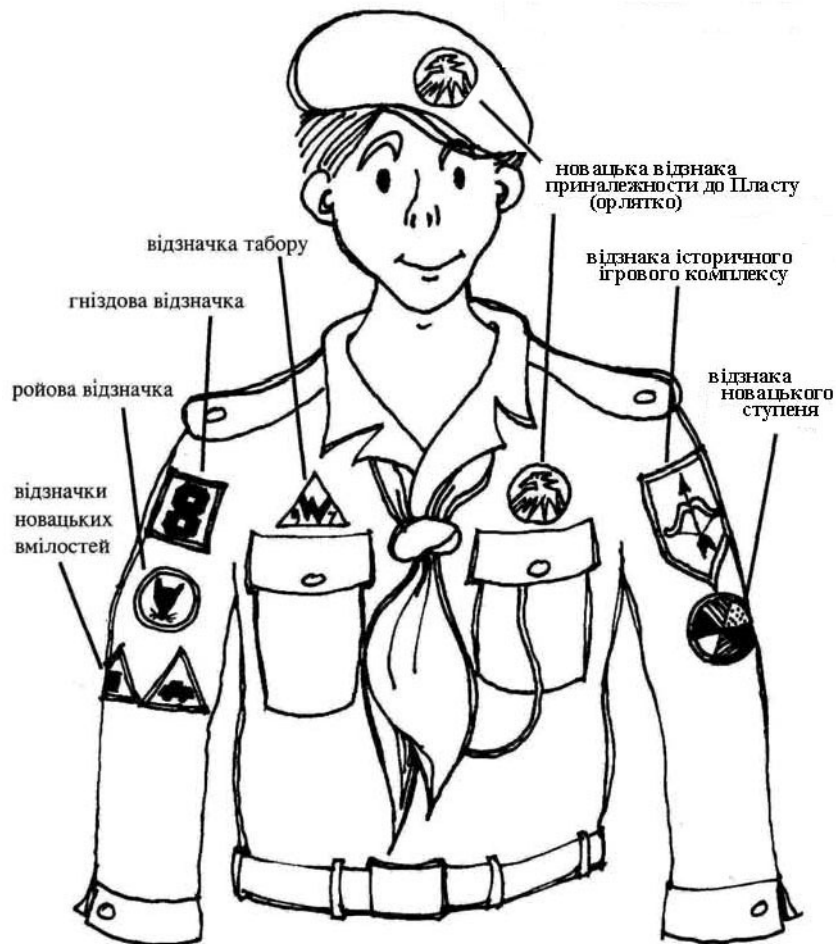
Відзнака пластуна/пластунки обережного орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки красного орляти з додатковим трикутником, заповненим синьою барвою (ч. 797).

Відзнака пластуна/пластунки бистрого орляти складається з відзнаки пластуна/пластунки обережного орляти з додатковим трикутником, заповненим фіолетною барвою (ч. 227).

Увага: У випадку, коли новак/новачка вписується до Пласту пізніше, як у шість років, він/вона переходить ту програму новацької проби, що рій, до якого він призначений/вона призначена. Після складення Заяви вступу він/вона одержує новацьку хустку, відзнаку прихильника/прихильниці й посвідку прийняття до УПН. Після завершення проби зі своїм роєм, він/вона складає Новацьку Обіцянку та одержує новацьку відзнаку приналежності до Пласту (орлятку), відзнаку й посвідку здобуття відповідного новацького ступеня.

Г.6 Відзнаки історичних ігрових комплексів

Після завершення програми історичних ігрових комплексів новак/новачка одержує відповідну відзнаку історичного ігрового комплексу в формі щитика 30 мм. в ширині та 50 мм. в довжині. Носити в верхній частині лівого рукава, 25 мм., понад відзнакою новацького ступеня.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Захисник рідного вогнища”: тло щитика зелене (ч. 910), символ жовтий (ч. 444) у формі спіралі часу. Обведення щитика жовте (ч. 444) шириною 3 мм.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Отрок”: тло щитика зелене (ч. 910), символ жовтий (ч. 444) у формі лука з напнятою стрілою, обведення щитика жовте (ч. 444) на 3 мм. широке.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Джура”: тло щитика малинове (ч. 816), символ жовтий (ч. 444) у формі козацької шаблі, обведення щитика жовте (ч. 444) на 3 мм. широке.

Відзнака історичного ігрового комплексу “Звідун”: тло щитика блакитне (ч. 996), символ жовтий (ч. 444) у формі стрілецької рушниці, обведення щитика жовте (ч. 444) на 3 мм. широке

Г.7 Відзнаки новацьких вмілостей

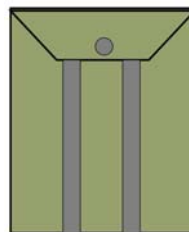
За осягнення вмілості новак/новачка одержує відзнаку в формі рівнораменного трикутника 5 см. в ширині та 38 мм. у височині, на якому зображений символ вмілості. Тло трикутника зелене (ч.910), символ і обведення жовті (ч. 444). Рисунок відзнаки кожної вмілості знаходиться біля програми тієї ж вмілості. Див. окреме видання *Новацькі вмілості*. Носити в поземних рядах по три на правому рукаві сорочки. Середня відзнака першої трійки 50 мм. під відзнакою приналежності до роя.

Г.8 Відзнаки новацьких діловодів

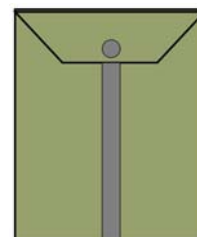
(а) Ройовий

Два вертикальні паски. Довжина пасків рівна довжині кишені сорочки або безрукавника. Ширина пасків – 8 мм. Барва пасків -- срібна. Носити симетрично на лівій грудній кишені.

(б) Заступник ройового

Один пасок розмірів і барви, як у ройового. Носити посередині лівої грудної кишені.

Г.9 Відзнаки з різних нагод

Відзнаки з Пластового дня, Свята весни, пластових таборів, крайових зустрічей і т. п. (які мусять бути потверджені крайовою, станичною старшиною) носять над правою кишенею сорочки або безрукавника. Ці відзнаки можна носити лиш упродовж двох років від дати даної імпрези.

У випадках міжкрайових зустрічей, міжкрайових святкувань, Головна Пластова Булава визначає форму, спосіб виконання та ношення відповідних відзнак та встановляє, як довго можна їх носити.

Г.10 Відзнаки новацьких виховників та членів проводу УПН

(а) Впорядник/Впорядниця в рою носить відзнаку роя, в якому є братчиком/сестричкою, на середині лівої кишені сорочки.

(б) Впорядник/Впорядниця самостійного роя носить на середині лівої кишені сорочки ту відзнаку приналежності до самостійного роя, що має римське порядкове число.

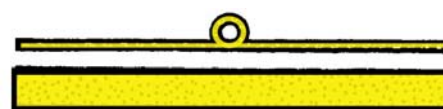
- (в) Гніздовий/Гніздова носить відзнаку приналежності до свого гнізда на середині лівої кишені сорочки.

- (г) Крайовий референт (комендант) УПН носить над лівою кишиною сорочки в відступі 12 мм. від її горішнього закінчення горизонтально пришиті шнурочок і пасочок. Грубість шнурочка – 3 мм., пасочка – 6 мм. Барва – золота.

- (г) Головний булавний/Головна булавна УПН носить над лівою кишиною сорочки у відступі 12 мм. від її горішнього закінчення горизонтально пришиті шнурочок з петлею і пасочок. Грубість шнурочка – 3 мм., пасочка – 6 мм. Барва – золота.

- (д) Спільна відзнака безпосередніх виховників

Відзнаки пластових виховників, які беруть безпосередню участь у виховних заняттях пластової молоді, є білий шнурок до свистка. В УПН його носять:

- впорядник/впорядниця роя,
- гніздовий/гніздова,
- комендант табору УПН, і
- член проводу табору УПН.

Носити поверх хустки. Злучений на висоті її середини, шнурок звисає до долішнього краю грудної кишені, потім оба кінці зі свистком вкладені в ліву грудну кишеню.

Г. 11 Відзнака вишколів Кадри Виховників

- (а) Пластун/пластунка, що успішно пройшов/пройшла вишкіл на ступінь братчика/сестрички УПН, носять незалежно від відзнак їх виховного діловодства відзнаку КВ, як на рисунку. Висота літер 1.5 см. Барва літер: жовта (ч. 444). Тло: зелене (ч. 910). Спосіб виконання: гафт на щитику. Щитик обведений шнурком. Носити на правім рукаві повище ліктя.

- (б) Члени Кадри Виховників, що успішно пройшли вишкіл на ступінь гніздового/гніздової УПН носять відзнаку КВ як описано вище, обведену золотим шнурочком 2 мм.

Коли пластун/пластунка відбув/відбула успішно вишкіл братчика сестрички і вишкіл гніздового, тоді носить тільки відзнаку гніздового.

2. ТАБІР УПН: Додаток ч. 2

Основні ствердження про табір УПН, його визначення, вимоги участі, відзнаку і програму табору УПН знаходяться у частині V *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок*. Вони є обов'язуєчими для всіх крайових пластових проводів.

Нижчеподані додатки про організаторів (спонсорів) і виховний провід табору УПН можна вважати зразком додаткових напрямних, які крайові пластові проводи можуть оформити відповідно до юридичних вимог і законів своєї держави та особливих потреб своєї крайової пластової організації.

Такі додаткові напрямні про табори УПН на терені однієї крайової пластової організації мусять бути схвалені Крайовою Пластовою Старшиною і зголошені до головного булавного/головної булавної УПН. Крайова Пластова Старшина виготує видання таких напрямних під заголовком "Напрявні таборів УПН для назва країни, а на титульній сторінці буде поміщене ствердження "Схвалено Крайовою Пластовою Старшиною назва країни і дата".

А. Організатори (спонсори) табору УПН

Організатор (спонсор) табору УПН, наприклад, станиця (Станична Старшина), регіональний (окружний) пластовий провід, крайова пластова організація (Крайова Пластова Старшина), відповідає за

- підшукання і схвалення коменданта табору й заступника,
- фінансування,
- харчування,
- господарську ділянку, і
- адміністрацію

відповідно до напрямних і практики станиці, регіону (округи) або крайового пластового проводу. В засаді, провід табору є підзвітний організаторові (спонсорові), йому звітує і від нього одержує схвалення програми й бюджету табору (наприклад, станичний табір УПН є підзвітний Станичній Старшині, крайовий – Крайовій Пластовій Старшині і т. п.). Однак, як згадано повище, крайовий пластовий провід може визначити порядок звітності відповідно до потреб і особливостей крайової пластової організації.

Специфічні обов'язки організатора (спонсора) табору УПН охоплюють наступне:

Безпека:

1. Подбає, щоб комендант і провід табору були обзнайомлені з напрямними безпеки станиці, регіону (округи) і/або крайової пластової організації.
2. Подбає про відповідну асекурацію (страхування) для всіх учасників табору.

Здоров'я:

3. Забезпечить табір медичним персоналом і медикаментами.
4. Подбає про виготовлення медичної посвідки для всіх перебуваючих у таборі, яка включатиме число медичного забезпечення, історію захворювань, алергій, щеплень тощо.

Духовні потреби:

5. Поробить заходи, щоб улаштувати відправу богослуження під час табору.

Адміністрація:

6. Виготовляє карту зголошення для новаків/новачок і для впорядників/впорядниць.

7. Приймає карти зголошень новаків/новачок і впорядників/впорядниць і передає копії комендантові табору.

Майно й фінанси:

8. Схвалює бюджет прибутків і витрат табору.

9. Дбає про зібрання карт зголошень і таборових оплат та узгоджує зібрані оплати з числом зголошених учасників табору.

10. Дбає про підшукування відповідних чи додаткових фондів.

11. Проводить фінансові розрахунки всіх прибутків і витрат та виготовляє остаточний фінансовий звіт за табір.

Фізичне приміщення і устаткування:

12. Робить заходи, щоб табір УПН мав відповідне приміщення й устаткування, наприклад:

- достатнє, відповідне, чисте й безпечне приміщення для кожного новака/кожної новачки,
- достатнє, відповідне, чисте й безпечне приміщення для всього виховного проводу, кожного впорядника/кожної впорядниці, та допоміжного персоналу,
- відповідне й безпечне приміщення і устаткування на таборі заняття,
- відповідне, безпечне, чисте й санітарне приміщення на туалети й умивальники,
- відповідне місце на сміття тощо.

13. Заряджує необхідні ремонти.

14. Відповідає за чистоту площі, приміщень і за естетичний вигляд табору до часу приїзду учасників табору.

Харчування:

15. Дбає про відповідне й достатнє харчування для всіх таборовиків.

Комунікація:

16. Виготовляє рекламу про табір.

17. Вдержує зв'язок з батьками чи опікунами новаків/новачок.

Б. Виховний провід табору УПН

Виховний провід табору УПН включає принайменше:

- коменданта,
- бунчужного/бунчужну,
- писаря,
- гніздових, якщо потрібно,
- впорядників роїв, та
- інші пости, відповідно до потреби.

Б.1 Комендант табору УПН

Комендант табору УПН керує працею табору.

У випадку таборів організованих станицею, він/вона відповідає Станичній Старшині і співпрацює близько з гніздовими і/або кошовими (референтами) УПН у станиці.

У випадку регіональних (окружних) чи крайових таборів, він/вона відповідає регіональному референтові УПН або крайовому комендантові (референтові) УПН і співпрацює з гніздовими, яких гнізда беруть участь у регіональному (окружному) чи крайовому таборі, або як це визначить регіональний (окружний) чи крайовий пластовий провід.

Б.2 Призначення коменданта

Комендантом табору УПН може бути пластун/пластунка, що відповідає таким вимогам:

- старший пластун, старша пластунка, або пластун сеніор, або доросла особа підібрана місцевим, регіональним (окружним) або крайовим пластовим проводом і відповідає вимогам закону даної держави про легальний вік зрілості,
- успішно закінчив вишкіл гніздового/гніздової згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою та здобув/здобула ступінь гніздового/гніздової в Кадрі Виховників та успішно закінчив/закінчила Раду Орлиного Вогню булавних таборів УПН.
- розуміє і живе за Пластовим Законом та згідно з Трьома Головними Обов'язками Пластуна/Пластунки,
- здобув/здобула досвід у виховному провіді табору, задовільно виконавши обов'язки хоч двох різних виховних постів,
- підлягає вимогам асекураційних поліс станиці, регіонального (окружного) пластового проводу і/або крайових пластових організацій,
- представив/представила рекомендацію довіреної особи, та
- може підлягати іншим вимогам схваленим Крайовою Пластовою Старшиною.

Б.3 Обов'язки коменданта табору УПН

Комендант табору УПН є головним керівником табору. Він відповідає за безпеку, здоров'я і поведінку всіх учасників і всього виховного таборового персоналу, за всі аспекти таборової діяльності й за таборову програму. Його/її обов'язки такі:

Плекання пластових вартостей:

1. Керує діяльністю табору згідно з *Правильником Уладу Пластунів Новаків і Пластунук Новачок (УПН)* та згідно з напрямними й постановами Станичної Старшини, регіонального (окружного) пластового проводу і/або Крайової Пластової Старшини.
2. Плекає між виховним проводом і між новаками/новачками пластові вартості (цінності) виражені в Пластовій Присязі і Пластовому Законі та в Новацькій Обіцянці і в Новацькому Законі.
3. Шанує гідність усіх таборовиків.
4. Дбає про те, щоб члени виховного проводу, впорядники/впорядниці шанували гідність новака/новачки і стежить за порушенням тієї гідності згідно з визначеними напрямними крайової пластової організації.
5. Полагоджує конфлікти та проблеми поведінки новака/новачки в порозумінні з членами виховного проводу й батьками чи опікунами новака/новачки.

6. Полагоджує конфлікти та проблеми поведінки членів виховного проводу.

Безпека:

7. Завжди і всюди, протягом цілого табору, відповідає і дбає за безпеку й достатню опіку виховного проводу та новаків і новачок включно з безпекою кожного роя під час ройових занять.
8. Виготовляє плян і правила безпеки табору, включно з пляном і процесом (способом) застосування надзвичайних заходів у випадку пожежі, стихійного лиха тощо, згідно з законами держави та напрямними станиці, регіонального (окружного) пластового проводу і/або крайової пластової організації.
9. Подбає про те, щоб усі таборовики та допоміжний персонал були обзнайомлені з пляном і правилами безпеки табору та з напрямними безпеки станиці, регіонального (окружного) пластового проводу і/або крайової пластової організації.

Здоров'я:

10. Завжди і всюди протягом цілого табору, відповідає і дбає за здоров'я всіх таборовиків. Співпрацює з медичним персоналом табору.
11. Обзнайомлюється з пляном і процедурою стосовно невідкладної медичної допомоги окремим особам і групам, встановленими організатором (спонсором) табору, або виготовляє такий плян і процедури в порозумінні з організатором (спонсором) табору.
12. Подбає про те, щоб усі таборовики були обзнайомлені з пляном і процедурою невідкладної медичної допомоги.
13. Подбає про те, щоб впорядник/впорядниця кожного роя був обзнайомлений з медичними потребами новаків/новачок в їхньому рою.

Виховний склад:

14. Приймає і звільняє членів виховного проводу табору в порозумінні з організатором (спонсором), наприклад, зі Станичною Старшиною, регіональним (окружним) пластовим проводом або Крайовою Пластовою Старшиною.
15. Своїм прикладом і своїми порадами є дорадником для виховного проводу табору.
16. Регулярно під час табору скликає і переводить сходи для обговорення успіхів і проблем табору та здійснення запланованої програми табору.
17. Подає відповідним пластовим проводам рекомендації на відзначення і перестороги для виховного проводу табору.

Програма табору:

18. Спільно з виховним проводом табору та в порозумінні з гніздовими або кошовими (референтами) УПН станиць, плянує програму табору.
19. Дбає про те, щоби програма була згідна з метою УПН та напрямними програми УПН, як виражено у *Правильнику Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок (УПН)*.
20. Дбає про те, щоби основою програми табору були новацькі вмілості та історичні ігрові комплекси.
21. Відповідає за те, щоби тема табору віддзеркалювала і плекала пластові вартості (цінності), виражені в Новацькій Обіцянці і в Новацькому Законі.
22. Сприяє плеканню атмосфери, яка віддзеркалює тему табору.
23. Регулярно перевіряє працю роїв (і гнізд) на таборі.
24. Дбає про те, щоби кожний учасник табору проходив приписану програму.
25. Схвалює назву табору й назви роїв і гнізд на таборі.
26. Координує допомогу батьків, опікунів та інших осіб у підготовці й переведенні програми табору.

Адміністрація:

27. Призначає новаків/новачок до відповідного роя та житлового приміщення.
28. Приймає від організатора (спонсора) карти зголошення, приймає і звільняє з табору новака/новачку в порозумінні з батьками чи опікунами й організатором (спонсором) табору, наприклад, зі Станичної Старшиною, регіональним (окружним) пластовим проводом або Крайовою Пластовою Старшиною.
29. Приймає відповідальність за новака/новачку від моменту, коли батько, опікун чи інша відповідальна особа передала новака/новачку під опіку пластового табору до моменту коли батько, опікун або інша відповідальна особа відбере новака/новачку.
30. Повідомляє батьків у справах безпеки, здоров'я, поведінки тощо.
31. Оформлює таборовий правильник згідно з напрямними Станичної Старшини, регіонального (окружного) пластового проводу і/або Крайової Пластової Старшини.
32. Відповідає за книговедення табору, що включає, між іншими, таке:
 - реєстр учасників табору, наприклад, карти зголошень, медичні посвідки тощо,
 - реєстр впорядників/впорядниць і проводу табору, наприклад, карти зголошень, медичні посвідки тощо,
 - організаційний розподіл учасників на рої і призначені до роїв впорядники/впорядниці,
 - програму табору, наприклад, ціль і тема табору, рамовий порядок дня, детальний план занять, список вмілостей та історичних ігрових комплексів, які будуть впорядники/впорядниці переводити на таборі; розподіл роботи між впорядниками/впорядницями та іншими особами, і
 - звіти (записки) про окремі випадки порушення безпеки, випадки невідкладної медичної допомоги або випадки знуцання тощо.
 -
33. Виготовляє і представляє звіт з табору (виховний провід табору, програма, фінанси) для організатора (спонсора) табору з копією крайовому пластовому проводові.

Майно/Фінанси:

34. Виготовляє проект бюджету стосовно програми табору та одержує схвалення такого бюджету від організатора (спонсора) табору, наприклад, від Станичної Старшини, регіонального (окружного) пластового проводу, або від Крайової Пластової Старшини.
35. Відповідає за фінансове книговедення прибутків і витрат стосовно свого програмового бюджету з відповідною документацією.
36. Дбає про закуп, доставку та винаймлення і зберігання таборового виряду, програмових матеріалів, спортивного виряду, виховних матеріалів тощо.

Інше:

37. Вітає гостей.
38. Репрезентує табір.
39. Відповідно до потреб, може делегувати виконання будь-котрих із своїх обов'язків членам виховного проводу табору, впорядникам/впорядницям або іншим особам.

Б.4 Бунчужний/Бунчужна

Бунчужний/Бунчужна координує виконання праці табору. Він/Вона відповідає безпосередньо комендантові табору.

Б.5 Призначення бунчужного/бунчужної

Комендант табору УПН призначає бунчужного/бунчужну або самостійно або згідно з вимогами (напрямами), устійненими крайовим пластовим проводом. Бунчужним/бунчужною може бути пластун/пластунка, що відповідає наступним вимогам:

- Старший пластун/старша пластунка, або пластун сеніор, який відповідає вимогам закону даної держави про вік зрілості,
- Успішно закінчив/закінчила вишкіл братчика/сестрички згідно з напрямними, прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою; здобув/здобула ступінь впорядника УПН у Кадрі Виховників та успішно закінчив/закінчила Раду Орлиного Вогню булавних табору УПН,
- Розуміє і живе за пластовим законом та згідно з Трьома Головними Обов'язками Пластуна/Пластунки,
- Задовільно повнив/повнила обов'язки впорядника/впорядниці бодай у двох попередніх новацьких таборах,
- Представив/представила рекомендацію довіреної особи,
- Може підлягати іншим вимогам схваленим організатором (спонсором) табору.

Б.6 Обов'язки бунчужного/бунчужної

Бунчужний/бунчужна табору УПН близько співпрацює з комендантом, координує і організує виконання праці табору УПН. Він/вона є безпосередньо підзвітний/підзвітна комендантові табору й відповідає за плинне і вчасне переведення таборового життя з метою і темою програми табору, як також, згідно з правильником табору. Його/її обов'язки такі:

Плекання пластових вартостей:

1. Виконує свої обов'язки згідно з *Правильником УПН* та згідно з напрямними й постановами Станичної Старшини, Крайової Пластової Старшини чи іншим організатором (спонсором) табору.
2. Плекає між виховним проводом, впорядниками/впорядницями й між новаками/новачками пластові вартості (цінності), виражені у Пластовій Присязі і Пластовому Законі та в Новацькій Обіцянці і в Новацькому Законі.
3. Шанує гідність новака/новачки. Слідкує за порушенням гідності та звітує про це комендантові.
4. Плекає гідність людини між впорядниками/впорядницями та всіма особами в таборі.
5. Полагоджує конфлікти та проблеми поведінки новаків/новачок у порозумінні з впорядником/впорядницею і звертається з полагодженням трудніших проблем до коменданта. Звітує комендантові про конфлікти дня.

Безпека:

6. Дбає про безпеку й достатню опіку всіх учасників табору, впорядників/впорядниць та всіх осіб у таборі. Слідкує за безпекою і достатньою опікою для всіх.
7. Познайомлює впорядників/впорядниць і, в порозумінні з ними, новаків і новачок про плян і процес застосування правил безпеки включно з процесом застосування надзвичайних заходів у випадку пожежі, стихійного лиха тощо, та переводить час до часу “пробні вправи” таких плянів.
8. Слідкує за порушенням правил безпеки й звітує про це та про інші можливі небезпеки комендантові

Здоров'я:

9. Дбає і слідкує за здоров'ям усіх учасників і впорядників/впорядниць.
10. Відсилає, коли потрібно, новаків/новачок до медичного персоналу.
11. Допмагає комендантові, коли потрібно, виготовити плян і процедури стосовно невідкладної медичної допомоги.
12. Допмагає комендантові познайомити впорядників/впорядниць з пляном і процедурою невідкладної медичної допомоги
13. Допмагає комендантові познайомити впорядників/впорядниць з медичними потребами новаків/новачок у їхньому рої.

Виховний склад:

14. Своїм прикладом і своїми порадами є дорадником для впорядників/впорядниць і членів проводу табору.
15. Бере участь у сходах для обговорення успіхів і проблем табору та здійснення запланованої програми табору. На підставі своїх спостережень звітує про успіхи й недоліки таборового життя, особливо про випадки порушення гідності людини, безпеки, здоров'я чи невідповідної поведінки новаків/новачок.

Програма табору:

16. Плекає атмосферу, яка віддзеркалює тему табору.
17. Пильнує, щоб усі учасники табору вчасно й ефективно брали участь у програмі табору.
18. Слідкує за виконанням програми. Коли потрібно, пристосовує здійснення програми та в узгодженні з комендантом розв'язує проблеми пов'язані з черговістю і довжиною програмових занять і/або з поодинокими елементами програми.
19. Переводить успішне і правильне відкриття й закриття табору.
20. Щодня переводить ранішню й вечірню молитви.
21. Приймає від коменданта доручення стосовно організування і/або переведення окремих елементів таборової програми та діє згідно з дорученням коменданта.

Адміністрація:

22. Слідкує за порушенням таборового правильника і звітує про це комендантові.
23. Постійно знає склад табору, тобто число новаків/новачок, число впорядників/впорядниць, їх місце перебування, нічлігу тощо. Постійно знає зміни у складі табору і звітує про це комендантові.
24. Постійно знає де перебуває кожний рій на терені табору й поза ним і тримає щоденний реєстр цього. Слідкує за відхиленням від цього реєстру, повідомляє про це коменданта та полагоджує справу відхилення з впорядником/впорядницею.

Майно/Фінанси:

25. Координує зберігання і вживання таборового виряду, програмових матеріалів, спортивного виряду, виховних матеріалів тощо.

Інше:

26. Відповідно до потреб і за узгодженням з комендантом може делегувати виконання деяких із своїх обов'язків іншим членам проводу табору, впорядникам/впорядницям або іншим особам.

Б.7 Писар

Писар табору провадить книговедення табору за дорученням коменданта. Він відповідає безпосередньо комендантові табору. Вся документація – в українській мові.

Б.8 Призначення писаря

Комендант табору УПН призначає писаря. Писарем може бути пластун/пластунка, що відповідає таким вимогам:

- Пластун розвідувач/пластунка розвідувачка, пластун скоб/пластунка вірлиця, старший пластун/старша пластунка, пластун сеніор або інша особа назначена комендантом,
- Успішно закінчив/закінчила вишкіл братчика/сестрички згідно з напрямними, прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою; здобув/здобула ступінь впорядника/впорядниці в Кадрі Виховників та успішно закінчив/закінчила Раду Орлиного Вогню булавних таборів УПН,
- Задовільно повнив/повнила обов'язки впорядника/впорядниці бодай в одному попередньому новацькому таборі,
- Розуміє й живе за пластовим законом та згідно з Трьома Головними Обов'язками Пластуна/Пластунки,
- Володіє добре українською мовою у слові й письмі.

Б.9 Обов'язки писаря

Писар табору УПН, співпрацюючи близько з комендантом, провадить книговедення табору. Він/Вона є безпосередньо підзвітний/підзвітна комендантові табору й відповідає за поладження доручень коменданта щодо наказів, посвідок та інших таборових документів. Його/Її обов'язки такі:

1. Бере участь у сходинах виховників для обговорення успіхів і проблем табору та протоколує, або веде записник рішень і узгіднень прийнятих на таких сходинах.
2. Приймає від коменданта доручення стосовно організування і/або переведення окремих елементів таорової програми.
3. Відповідає або координує і/або виготовляє готовість табору, таблицю оголошень та інші написи, хроніку, таорову газетку, бібліотеку, дописи до пластових журналів тощо.
4. Приготовляє й підписує таорові документи для учасників табору, як наприклад, посвідки табору, посвідки вмілостей тощо.
5. Приймає й висилає таорову пошту.
6. Провадить книгу наказів, в якій є список учасників, денні накази, що включають порядок денний, важливі повідомлення, список хорунжих, стійкових, чергових тощо. Відчитує таорові накази.
7. Опікується картотекою таоровиків.

8. Збирає та підготовляє матеріали до таборового звіту, а після табору допомагає комендантові його скласти.
9. Відповідно до потреб, і в порозумінні з комендантом, може делегувати виконання деяких із своїх обов'язків іншим впорядникам і/або новакам/новачкам.
10. Відповідно до потреб може виконувати інші доручення коменданта.

Б.10 Гніздовий/Гніздова на таборі

Якщо табір чисельно великий і поділений на гнізда, то їх очолюють гніздові. Їхні кваліфікації і обов'язки такі ж, як на **ст. 35-36** цього правильника.

Б. 11 Впорядник/Впорядниця роя (Виховник роя) на таборі

Впорядник роя на таборі – це виховник, якого називають *братчиком*; впорядниця роя на таборі – це виховниця, яку називають *сестричкою*. Він/Вона веде виховну працю роя, відповідає гніздовому/гніздовій на таборі (якщо такі є на таборі), бунчужному/бунчужній, а через нього/неї комендантові табору, та співпрацює і радиться з ним/з нею.

Б. 12 Призначення впорядника/впорядниці до роя на таборі

Впорядником/впорядницею повинен бути пластун/пластунка, що відповідає наступним вимогам:

1. Закінчив/закінчила 16 років життя і має ступінь розвідувача/розвідувачки.
2. Закінчив/закінчила успішно вишкіл впорядника/впорядниці УПН згідно з напрямними прийнятими Великою Радою Орлиного Круга і схваленими Головною Пластовою Булавою.
3. Розуміє і живе за пластовим законом.
4. Якщо це член УПЮ, який працює регулярно в УПН, представив/представила рекомендацію від гніздового/гніздової або особи відповідальної за працю УПН у даній місцевості.
5. Якщо це член УПЮ, який не працює регулярно в УПН, представив/представила рекомендацію від зв'язкового/зв'язкової.
6. Якщо це старший пластун або пластун сеніор, представив рекомендацію пластового проводу або довіреної особи.
7. Підлягає іншим вимогам, схваленим Крайовою Пластовою Старшиною даного краю.

У виняткових випадках, впорядником/впорядницею роя на таборі може бути інша особа, назначена гніздовим/гніздовою або відповідним пластовим виховним проводом.

Б. 13 Обов'язки впорядника/впорядниці роя (братчика, сестрички) на таборі

Впорядник/впорядниця роя веде виховну працю роя, відповідає гніздовому або особі відповідальній за виховну працю УПН на таборі та співпрацює і радиться з ним/з нею. Його/її обов'язки такі:

Плекання пластових вартостей:

1. Творює обставини й атмосферу, в якій, через новацьку програму й особистий приклад, прищеплює новакам вартості (цінності) Новацького Закону.
2. Дбає і впливає на те, щоб члени роя придержувалися Новацького Закону.

3. Дбає і впливає на те, щоб члени роя плекали співжиття між собою і в відношенні до інших осіб.
4. Шанує гідність новака/новачки й постійно заохочує поведінку, яка віддзеркалює вартості (цінності) Новацького Закону.
5. Співпрацює з іншими впорядниками/впорядницями, як член доброї команди (дружини).

Здоров'я:

6. Дбає про гігієну кожного новака/кожної новачки у своєму рою на таборі
7. Стежить за змінами в фізичному й емоційному стані новака/новачки, при тому зберігаючи гідність кожного новака/кожної новачки і звертається з трудними випадками до проводу за порадами.
8. Знає і пам'ятає медичні потреби новаків/новачок у своєму рою та знає, коли і яку процедуру застосувати в потребі.

Безпека:

9. Відповідає і дбає за безпеку свого роя та опікується ним усюди, де його/її рій перебуває або бере участь. Уважає на те, щоб захистити дітей від небезпечних ситуацій.
10. У випадку скалічення, захворювання, невідповідної поведінки тощо, зголошує це членові проводу згідно з таборовим правильником.
11. Є свідомий небезпек свого безпосереднього довкілля (навколишнього середовища).

Поведінка й потреби дітей:

12. Звертає увагу на поведінку, конфлікти й дисципліну у своєму рою та, у випадку проблем, відповідно полагоджує їх в порозумінні з гніздовим/гніздовою і/або бунчужним/бунчужною і комендантом табору та повідомляє коменданта, коли треба порозуміватися з батьками чи опікунами новака/новачки.
13. Дбає про фізичні та емоційні потреби новаків/новачок у своєму рою на таборі, як наприклад, почуття безпеки й безпечности, почуття приналежності тощо.

Новацька програма:

14. Плянє діяльність роя згідно з новацькою програмою. Виготовляє плян кожних занять роя на таборі.
15. Переводить програми вмілостей та історичних ігрових комплексів.
16. Дбає, щоби члени роя брали активну участь у новацькій таборовій програмі.
17. Дбає про особисті і пластові успіхи новаків/новачок у своєму рою.
18. За дорученням коменданта плянує і переводить окремі елементи таборової програми.
19. Бере активну участь у загальній таборовій програмі і плекає таборову атмосферу, згідно з темою табору.
20. Бере участь у сходах для обговорення успіхів і проблем табору та здійснення запланованої програми табору.

Контакт з батьками:

21. Вдержує контакт з батьками чи опікунами новаків/новачок у своєму рою переважно через бунчужного/бунчужну і/або коменданта табору.

Дошкіл:

22. Має, вживає і дотримується *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунів Новачок (УПН)*.
23. Постійно консультується з комендантом, гніздовим/гніздовою або особою відповідальною за новацьку виховну програму на таборі.

Адміністрація:

24. Опікується ройовим майном [наприклад, знамено, тотем, тощо],

25. Повідомляє провід табору про стан і зміни в членстві роя.

26. Проводить документацію діяльності роя, що може включати, між іншими:

- реєстр членів (ім'я і прізвище, дата народження, адреса, телефон, імена і прізвище батьків чи опікунів, пластові досягнення кожного новака/кожної новачки тощо),
- присутність на заняттях,
- точкування членів роя, і
- звіти з виконання пляну праці роя.

Інше:

27. Може виконувати інші обов'язки, надані комендантом, бунчужним/бунчужною або/і гніздовим/гніздовою на таборі.

В. Відзнаки кількості відбутих в УПН таборів

Ці відзнаки не підлягають обов'язуючим вимогам *Правильника Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок*. За рішенням Крайової Пластової Старшини, крайова пластова організація може їх уживати на своєму терені.

Пласт

назва крайової пластової організації

В _____

назва держави

Гніздо УПН _____

число

назва гнізда

В _____

назва місцевости

ПОСВІДКА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ОРЛЯТИПровід _____ Гнізда УПН _____ В _____
число назва гнізда назва місцевостистверджує, що новак/новачка _____,
ім'я і прізвище новака/новачки

член роя _____ звершив/завершила згідно з обов'язуючими вимогами

Уладу Пластунів Новаків і Пластунок Новачок **Першу Новацьку Пробу** та склав/склала**Новацьку Обіцянку.** На цій основі провід гнізда надає йому/їй ступінь**ПЛАСТУНА/ПЛАСТУНКИ ОРЛЯТИ**

та дає йому/їй право носити приписану відзнаку.

ГОТУЙСЬ!

місцевість _____

Дата: день, місяць, рік _____

За Провід Гнізда

Гніздовий/Гніздова _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище гніздового/гніздової
підпис гніздового/гніздової

Братчик/Сестричка _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище братчика/сестрички
підпис братчика/сестрички

Пласт

назва крайової пластової організації

В _____

назва держави

Гніздо УПН _____

число

назва гнізда

В _____

назва місцевости

ПОСВІДКА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ КРАСНОГО ОРЛЯТИПровід _____ Гнізда УПН _____ В _____
число назва гнізда назва місцевостистверджує, що новак/новачка _____,
ім'я і прізвище новака/новачки

член роя _____ склав/склала згідно з обов'язуючими вимогами Уладу

Пластунів Новаків і Пластунок Новачок **Третю Новацьку Пробу**. На цій основі провід
гнізда надає йому/їй ступінь**ПЛАСТУНА/ПЛАСТУНКИ КРАСНОГО ОРЛЯТИ**

та дає йому/їй право носити приписану відзнаку.

ГОТУЙСЬ!

місцевість _____

Дата: день, місяць, рік _____

За Провід Гнізда

Гніздовий/Гніздова _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище гніздового/гніздової
підпис гніздового/гніздової

Братчик/Сестричка _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище братчика/сестрички
підпис братчика/сестрички

Пласт

назва крайової пластової організації

В _____

назва держави

Гніздо УПН _____

число

назва гнізда

В _____

назва місцевости

ПОСВІДКА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ОБЕРЕЖНОГО ОРЛЯТИПровід _____ Гнізда УПН _____ В _____
число назва гнізда назва місцевостистверджує, що новак/новачка _____,
ім'я і прізвище новака/новачки

член роя _____ склав/склала згідно з обов'язуючими вимогами Уладу

Пластунів Новаків і Пластунок Новачок **Четверту Новацьку Пробу**. На цій основі провід гнізда надає йому/їй ступінь**ПЛАСТУНА/ПЛАСТУНКИ ОБЕРЕЖНОГО ОРЛЯТИ**

та дає йому/їй право носити приписану відзнаку.

ГОТУЙСЬ!

місцевість _____

Дата: день, місяць, рік _____

За Провід Гнізда

Гніздовий/Гніздова _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище гніздового/гніздової
підпис гніздового/гніздової

Братчик/Сестричка _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище братчика/сестрички
підпис братчика/сестрички

Пласт

назва крайової пластової організації

В _____

назва держави

Гніздо УПН _____

число

назва гнізда

В _____

назва місцевости

ПОСВІДКА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БИСТРОГО ОРЛЯТИПровід _____ Гнізда УПН _____ В _____
число назва гнізда назва місцевостистверджує, що новак/новачка _____,
ім'я і прізвище новака/новачки

член роя _____ склав/склала згідно з обов'язуючими вимогами Уладу

Пластунів Новаків і Пластунок Новачок **П'яту Новацьку Пробу**. На цій основі провід
гнізда надає йому/їй ступінь**ПЛАСТУНА/ПЛАСТУНКИ БИСТРОГО ОРЛЯТИ**

та дає йому/їй право носити приписану відзнаку.

ГОТУЙСЬ!

місцевість _____

Дата: день, місяць, рік _____

За Провід Гнізда

Гніздовий/Гніздова _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище гніздового/гніздової
підпис гніздового/гніздової

Братчик/Сестричка _____

Пл. ступінь, ім'я і прізвище братчика/сестрички
підпис братчика/сестрички

Пласт

назва крайової пластової організації

В _____

назва держави

Гніздо УПН _____

число

назва гнізда

В _____

назва місцевости

ПОСВІДКА ЗДОБУТТЯ НОВАЦЬКОЇ ВМІЛОСТИПровід _____ Гнізда УПН _____ В _____
число назва гнізда назва місцевостистверджує, що новак/новачка _____
ім'я і прізвище новака/новачки

член роя _____ здобув/здобула згідно з обов'язуючими вимогами Уладу

Пластунів Новаків і Пластунок Новачок

НОВАЦЬКУ ВМІЛІСТЬ _____
назва вмілости

і має право носити приписану відзнаку.

ГОТУЙСЬ!

_____ місцевість

_____ Дата: день, місяць, рік

За Провід Гнізда

_____ Гніздовий/Гніздова
Пл. ступінь, ім'я і прізвище гніздового/гніздової
підпис гніздового/гніздової_____ Братчик/Сестричка
Пл. ступінь, ім'я і прізвище братчика/сестрички
підпис братчика/сестрички

Пласт

назва крайової пластової організації

В

назва держави

Табір УПН

назва табору

В

назва місцевості

ПОСВІДКА ВІДБУТТЯ ТАБОРУПровід _____ Табору УПН _____, посвідчає, що
число _____ назва табору _____новак/новачка _____ відбув/відбула новацький табір
ім'я і прізвище _____у часі від _____ до _____, в якому здобув/здобула вмілість/
дата: день, місяць _____ дата: день, місяць, рік _____вмілості _____, завершив/завершила історичний
назва вмілості/ вмілостей _____ігровий комплекс _____ та виказав/виказала _____
назва історичного ігрового комплексу _____

поведінку.

ГОТУЙСЬ!

За Провід Табору

Комендант

Пл. ступінь, ім'я і прізвище коменданта

Підпис коменданта

Писар

Пл. ступінь, ім'я і прізвище писаря

Підпис писаря